

MASKOLIJA.

su Maskolija atšalę, do tą ir paskutiniai atsi-
kiniai. Kada Prancuziją pasiel-
didelė nelaimė, kada tvanai išna-
o milijardu vertės žmonių tu

ANGLIA.

ginklų išdirbystė; nestabdoma vi
išdirbystė drobių. Ištikro airių p
deėjimas Airijoje nevertas pavydė
mo, todėl nėra ką stebėtiesi, jei
jie ne myli savo skriaudėjų ang

VIDURINĖ AMERIKA.

...ikalais Vilniuje rupinēsi
Vilniaus lietuviu artistu-mēg
aininiku kuopa"(teip vadin
"Kuopa"), susitvērusi prie

nelabai dar į teatrus lankosi. Ar
skritai tačiau imant, šis vakaras

moksio. Mokytojas p. J. Paltana
vičius gyvena atstu nuo mokyklos.

(“L. U.”).

Dabar vēl randu "Lietuvos Zīmose" sumanymā taisīt Lietuvu Banku. Darbas geras, nēra ka sakyti. Bet ir tai ļoti pamazu kas mums cina. Atsīsanķia]

IS VILNIUS.

(Nunc nunc, correspondente)

"Vilniaus Kanklėms" nu
vyuoti, ilgą laiką lietuvių t
tikalais Vilniuje rūpinosi
Vilniaus lietuvių artistų-mėg
nininkų kuopa"(teip vadin

"Kuopa"), susītvērusi pri-

IS VIŠAKIO-R

Marijampolēs pav.

Už mus mokyklos buto nuoma mokama metams 50 rublių. Mokyklos butas ankštas ir žemas. Dangelis vaikų užtai lieka be moksio. Mokytojas p. J. Paltana

...vicius gyvena atstu nuo mokyklos

kininkai gerokai

čīaus ponus už tai, kad neispildē

pereito meto vairsācāus nutarimo ir
neišrašē j rāstīnē "Liet. Ukininko".
Ponai prižadējo umai išrašyti "L.
Ukininkā" šiemis metams.

(“L. U.”).

sumanymą permaža žmonių. Ar ir tai nežaligiu užmiršime?

Nors ir neturime didelių turuolių lietuvių, bet pasiturintys daug yra. Tai parodo nors to patos valstijos padėdimo kastos (sbergatelnja kassi), kuriose guli milijonai lietuvių pinigų. Mėnuo vos 4 nuosimčiai apmėnuo. O kur dar šiaip privatinės, gminų kastos ir kitoki padėjimai? Lietuviai kol kas nemėgsta rizikuoti ir dėti savo pinigus į prekių ar į kitokių apyvartą. Bet jeigu būtų tikros lietuvių bankos, jei tikrai būtų žinia, kad jame pinigai nepapuls, tada, žinoma, daugumai lietuvių perkeltų savo kapitalus į lietuvių banką.

Taigi dar kartą turū išreikšti savo nusistebėjimą: kodėl taip mažai ne tik šiaip žmonių, bet ir laikraščių iškisio atsiliepiu ir tilpui. „L. Žinių“ — 41 — 1909 m. Lietuvių Banko. Sumanymą? Tam dalykui mūsų laikraščiams Argi vietos nevertėtų gailėti? Argi iškisų teisybė, kad lietuvių dviasia atlikusi mūšingų darbų dabar jau teip mirčiai pavargusi nabeatsipeikėdama guli? J. Z. X. („Lietuvos Žinios“).

SODININKYSTĖ IR OBOLIU PREKYBA.

Zemdirbystėje už vis patinkamesnės srytis yra sodininkystė. Jau nuo senovės lietuviai myli vaisių sodus. Lietuvis vargiai surasti tokią kiemą, kurio nepuotų vaisių sodelis. Lietuviai, gyvenantieji neperloti Rigos, dar ne taip seniai, atveždami čia obolius, gaudavo gerus pinigus. Tat buvo gera parama šokininkams. Bet paskutiniai metais atveždami rudenį obolius jau tekavė atiduoti už juokingus pinigus, po 20—60 kop. už pudą. Tokis kainos nupuolimas reikia išaiskinti vien tuo, jog aplinkiniai Rygos gyventojai privaisino daug naują sodų ir kad nesutavkėta teba ligioli vaisių prekyba kaip pas mus, teip ir Latvijoje. Tiesa, Latvijoje jau šiek tiek rimčiau pradeda rūpintis sutavkymu ir pakilimu šito sodininkystės dalyko. Teipgi, kai kurie lietuviai tikininkai-sodininkai pradeda iš obolių ir wogu dirbti giras, vynu arba taisyti vaisių dirbuvines. Žinoma, kad tam visam reikalinga žinojimas ir prietaisai; to gi trūksta visiemis tiems žemdirbiams, kurie dabar prekyvietės perpildė savo vaisiais. Tokie gi žemdirbiai yra vėl raginami vieninties tarpe savęs ir išvieno taisyti vaisių apdirbimo įstaigas, kur, suvežus vaisius, tam tikras specialistas galėtų juos perdirbti ir suiejškoti geresnes vietas jiems pardavinėti. Darbininkai galėtų atsiimti atlyginimą už savo vaisius sulgyt saiko ir prekės rūšies. Pradėjus šitep versietis, jau rudenis metu prekyvietėse pasirodytų mažiau vaisių, ir jie būtų geriau apmokami. Šitokia latvių pradžia naudinga ir mums pasekti. Veikiant išvien, būtų galima lengviau ir daug kas atlikti.

LIETUVIŲ DAILĖS DRAUGIJOS VALDYBOS APYSKAITA 1909 M.

Nuo Liet. Dail. Draugijos įsteigimo rugsėjo mėnesyje suėjo 2 metai. Gale pirmųjų metų Draugija skaitė 5 garbės ir 6 šelpiančius narius.

Per šiuos metus skaičius narių išaugo iki 101, kuriame skaitintais 5 garbės nariai, 90 tikrųjų ir 6 šelpiančių. Iš viso narių skaitliaus 8 yra įnešę iškart po 50 rub. Jie skaitosi pagal įstatų tikraisiais nuolatiniams nariams. Apart jų 8, šiais metais užsimokėjo pilnai 65 žmonių, neužsimokėjo 19 ir paluosuotų nuo mokesčio 9. Du tikruoj narių, kuriems jau perėjo visi metai, kaip yra neįnešę nei dalies priderant nuo jų narių mokesčio, sutinkant su Draugijos įstatų § 12, nuo šių metų nustoja būti draugijos nariais. Tokiu būtu šandien Liet. Dail. Draugija turi iš viso 99 narius.

Valdyba šiais apyskaitos metais susidėjo iš: A. Zmuidzinavičiaus, Z. Gimbutaitis, M. Putvinskaitės, M. Čiurliaus ir P. Rimšos. Vienok reik čia pažymėti, Zmuidzinavičiaus ilgesniam laikui išvažiavus, visi svarbiausi darbai, kaip tai III parodos įrengimas, buvo atlikti likusiųjų narių, t. y. Putvinskaitės, Gimbutaitis, Čiurliaus ir Rimšos.

Per visus metus Valdybos posėdžių buvo 20. Pospėdžių buvo daromi kas mėnuo, išskyrus vasaros laiką kada daugelis valdybos na-

rių buvo išvažiavę. Užtai laike parodos valdybos pasikalbėjimai būdavo vėik kasdien.

III dalies paroda buvo atvėta balandžio 12 dieną ir tęsėsi iki 1 berzelio. Atlankė ją 641 ypa suaugusiųjų ir 81 mokinys, neskaityti, žinoma, atsilankusiųjų draugijos narių ir užkviestųjų ypatų. Parodoje išstatyta buvo su neapimtais kataliogu 105 ir liaudies skyriuje 186 art. veikalai. Parduota iš viso 7 paveikslai už 200 rub. ir 35 veikalai iš liaudies skyriaus už 44 rub. 20 kap.

Iš parodos įplaukimų buvo:

Už bilietus 232 rub. 70 kap. Anks 115 rub. 40 kap. Už atvirus laiskus 125 rub. 33 kap. Už kataliografus 110 rub. 50 kap. Už fotografijas 28 rub. 12 kap. 10% nuo parduotų veikalų 19 rub. 25 kap. Viso labo 531 rub. 30 kap.

Išlaidos buvo tokios:

Parodos rengimas 230 rub. 78 kap. Prisistatymas darbų 41 rub. 34 kap. Butas 200 rub. Atviri laisakai 127 rub. 90 kap. Kataliografai 77 rub. 90 kap. Fotografijos 72 rub. 24 kap. Išsiuntinėjimas darbų 26 rub. 99 kap. Iš viso išleista 777 rub. 15 kap.

Tokiu būdu II paroda davė 245 rub. 85 kap. nedatėkliaus (777 rub. 15 kap. — 531 rub. 30 kap.) Svarbiausia tam priežastis buvo tai, kad paroda tapo surengta per vėlai, t. y. tuomi laikui, kada daugelis žmonių jau išvažiavę į sodžius, o lygiu būdu ir iš priežasties brangumo prašdyto parodai buto.

Iš kitų draugijos darbų pažymėsime čia susitvėrimą prie jos muzikafikos sekcijos ir apskelbimą 2 muzikos konkursų dėl lietuvių kompozitorių: 1, ant bent kokio muzikafikos veikalio lietuvių dvasioje ir 2, ant giesmės prie P. Sveciausios, pagal kun. Kriaučiūno noro, kuris tam tikslui paaukavo pinigų. Tie konkursai dar iki šiol ne yra užbaigti. Prie to buvo dar 2 konkursai ant vėsielių dėl laikraščių „Vadens Kultura“ ir „Liet. Ukinkinko“.

Šiais metais teipgi pradėta prie draugijos rinkti artistikių darbų kolekcija, kuri duos ateityje pamatą mūsų Dailės Muzėjui.

Per visus šiuos metus nariai yra įmokėję 765 rub. 69 kap. Iš suaukoti pinigų draugijos izdan įplaukė 303 rub. 40 kap. Sugrąžinta skolų 57 rub. 50 kap. Įvairių įplaukimų buvo 197 rub. 13 kap. Tokiu būdu iš viso draugijon įėjo 1323 rub. 72 kap.

Draugija šiais metais išleido: Administracijos reikalus 123 rub. 36 kap. Užpirktą paveikslų lioteriją nariams už 73 rub. Prigabėnimas premijos nariams 50 rub. 20 kap. Paskolinta iš draugijos izdo 215 rub. Parodos nedatėkliaus 245 rub. 85 kap. Viso labo išleista 707 rub. 41 kap.

Tokiu būdu draugijos kastos stovis yra sekantis:

Iš praieityj metų gatavais pinigais pasilikto 66 rub. 45 k. Įplaukimų buvo 1257 rub. 27 kap. Iš viso 1323 rub. 72 kap. Išleista 707 rub. 41 kap. Įdėta bankan 580 rub. Iš viso 1287 rub. 41 kap. Ir teip: grynais pinigais pasilikto: 1323 rub. 72 kap. — 1287 rub. 41 kap. — 36 rub. 31 kap.

Pagal komercijos banko knygu (No. 2697) yra 855 rub. 19 rub. 35 kap. Iš viso 874 rub. 35 kap.

Skolininkų izdas:

1908 m. paskolinta 137 rub. 50 kap. 1909 215 rub. — 352 rub. 50 kap. Sugrąžinta — 57 rub. 50 kap. Iš viso lieka paskolinta 295 rub.

Draugijos turtas.

Banko 874 rub. 35 kap. Grynais pinigais 36 rub. 31 kap. Paskolinta 295 rub. Viso labo 1205 rub. 66 kap.

Prie to yra nepriskaitoma dar apie 400 rub., paaukotų šiais metais draugijai 2-ju Lietuv. Amerikijoje, kadangi šie pinigai dar draugijos izdan neįplaukė (jų laukiama prisikint).

Abelmai didžiausias aukas šiais metais draugija gavo nuo Amerikijoje gyvenančių lietuvių.

Iš aukų nepinigių, pažymėtinas yra paaukautas kun. V. Varnaginio knygynas pardavimui susidėdantis iš 4643 tomų, už abėna suma 2029 dol. 70c. (apie 3900 rub.). Šiais metais ty knygų yra jau parduota lygiai už 50 rub.

Petras Kalpokas iš Manchesterio yra paaukavęs draugijai 4 savo paveikslus ir garbės narys Tadas

Daugirdas iš Kauno — vieną savo darbo didelį paveikslą ir 2 etudu. Tuodu aukotoju ir padarė pradžią mūsų dailės kolekcijai, kurią pagal save įstatė draugija turi teisę rinkti. Prie tos kolekcijos reik teip-pat priskaityti ir pavestą draugijai A. Zmuidzinavičiaus artistikią riunkį, susidedantį kaip iš senovės, teip ir dabartinių laikų lietuvių charakteriškų išdarbių.

Iš šios apyskaitos matome, kad sulyginant su pračiais metais, šiemet draugija išaugo. Prisirašę naujieji 34 nariai. Piniškius turas pasididino 717 rub. 71 kap. ir pribuvo tik-ką paminėtas judomasis turtas.

Užbaigdama šiuos metus, Valdyba išreiškia nuo savęs širdingą padėką visiems tiems, kurie savo trisus ir pagelba darbe bei aukomis prisidėjo prie draugijos augimo ir plėtojimos.

(„Lietuvos Žinios“)

NAUJOS ŽVAIGZDĖS.

Gruodžio 29 d. Niesviežiuje buvo pastatyta mažai težinoma, tret kartą tevidinamą, bet grazi Moniuskos vienos veiksmės opera „Lioterija“. Kaip vyriausieji vaidintojai dalyvavo trys lietuviai iš Varšavos: panelė Balčiūnaitė-Balčiūskytė, p. Zydran-Koscialkauskas ir p. Kazėnas. „Kur. Lit.“ korespondentas labai išgyrė operos vaidinimą. Suprantama, kodėl vilniečiai lietuviai nekintariai laukė ir savo „Rutos“ klubą sausio 3 d. atvykstant pirmųjų dviejų giesmininkų.

P. L. Balčiūskaitė dar tebėra Varšavos konservatorijoj mokinė. Varpeliu skambas jos sopranas šiuos nors laiku žymiai sustiprėjo, trums, rods, nebus didelės. Techniškai kuone jau pilnai išsilavinęs, lengvai pergalis visas tregai sunkeby. Publikai buvo pataguta; jai reikalaujant koncertas reikėjo daugiau ne dvigubai padidinti. Gimusi ji Kamajavos, kaip vargonininko dukte, užaugusi Rusijoje (dabar tėvai gyvena Minske; tačiau netėliu Lyudvika lietuvių kalbos netik nepamiršo, bet dar gerokai patobulino, skaitydama lietuvių laikraščius“).

P. Zydran-Koscialkauskas, iš Lietuvos didžionių, gimęs Pandėlio par., Ezerėnų pav. Išėjęs Vilniaus realinę mokyklą, vos tik šiais metais tėra įstojęs į Varšavos konservatoriją. Didelis, stipriasis, lankstus jo baritonas išsiskyrė profesorų akis, ir jau po šių Naujų Metų jis perydamas į operos skyrių. „Rutos“ scenoje parodė vos tik pradžią nuosėklas lavirams giedojime, padarė tolį įspūdį, kaip kad jau būtų konservatorijai išėjęs. Jamas, diktas žmogus, jis, regimai, toli pažengs dainavime, ir taps žymių operos scenoje. Kilęs iš senoviškos grynai lenkiškos aristokratų giminės, p. Zydran-Koscialkauskas jaučia lietuvių, lietuviškai-tarmiškai kalba, teip tobulai, kad nesakytumei, jog ne ta kalba jo prigimta.

Puikūs taisykliskais abiejų artistų ištarmas lietuviškų dainos, žodžių dar gerą įspūdį. Matės, kad ne tam tik sykiai išmokta tekstai. Belieka tik vieno gailėtis, kad abudu giesmininkų dar nėra gerai susipažinę su mūsų tautos dainomis. Kaip gi būtų buvę malonu išgirsti tokius balsais padainuotus, teip mūsų širdiai malonias, lip-

*) Pirmutinė iš ty žvaigždžių, Balčiūskaitė, neturintys tėvų dukte. Konservatorijoj padėjimas jos gavo vargingas, nes tėvai iš namų beveik nieko duoti negali, kaip visi Lietuvos parapijų vargonininkai. Už mokslo konservatorijoj užmoką gyvenantis Varšavoj lietuvis teipgi neturintys, gautatis algos nedaugiau kaip 500 dol. ir metus; pragyvenimui jos nieko negali duoti. Kreiptasi į „Anšros“ draugiją su maldimu nors 150 rub. Chicago klubas nutarė skirti 50 dol., nėra dar sprendimų kitų knygų. Bet to, kg Anšra pasaky, neteiktas pragyvenimui, nes Varšavoj gyvenimas gana brangus. Jeigu Amerikos lietuvių savo aukomis prisidėtų prie išlaikymo šitos „žvaigždės“, ištikro atliktų gerą darbą, nes išlaikyti gerą giesmininką, o giesmininkas kiekvienos tautos gyvenime lošia storbių rolę; sužadina jausmus, pakelia dvasią, yra patarmėja prie gero. Ar atsirastų toki geradėjai, kurie savo centais prisidėtų prie išlaikymo šitos giesmininkės? Red.

nias dainelės! Negudrios jos, bet numas būtų atstojusios puikias operų arijas.

Kuonė visa gražioji Vilniaus lietuvių publika buvo koncerte. Darg matės lenkų, kurie būtinai norėję pasisavinti tuodu mūsų artistų: buvo daug ir rusų inteligentų.

Mielai laukisime tu dviejų tautiečių dar nevienu kartą pasirodant ant Vilniaus lietuvių scenos, ką jie ir prizada.

(“V-tis”).

LIETUVIŲ VALSTIEČIŲ SAUKSMAS.

No. 124 nuo vardu perspaudzinome iš rusų „Rieč“ Skaudvilės valstiečių aimanavimą dėl žemės. Štai 30 d. š. m. ten pat randame antrą balsą.

— Mes mažazemiai ir bežemiai skundėmės valstiečių „riech“ bankui, kam jis mūs skriaudžia, kam jis mūs klaido užsimti žemės dirbimui, kam jis supirkinėja dvarus ir gena mūs iš tų dvarų, kam tų dvarų žemės skirto ne mums, bet žmonėms iš kitur atėjusiems. Mums, nors badu mirk, neduoda žemės. Vieni žygių su laisku ir „Rieč“, mes išsiuntėme prašymą ponui ministrų tarybos pirmininkui, žemės dalykų ministeriui ir daugybę prašymų Kauno valstiečių banko skyriui. Ir laukiame.

Tiek štai skaitome 302 No. „Rieč“ p. Kauno valstiečių banko skyriaus viršininko atsakymą į mūsų skundą. Tame atsakyme išrodoma, kad mūsų skundas esąs neteisingas, kad didumas žemės, valstiečių banko superkamos, atitenkas mums, valstiečiams lietuviams, kad bankas superka muosius dvarus paskirstas tarp rusų ir lietuvių valstiečių sulgy vienų ir antrų žemės reikalingumo“.

Garbė Dievui! Tai mat nuo žemės, banko superkamos, nebebus mėtoma į visą šalį darbininkų šeimynas su jų išalkusiais ir apdiršiusiais vaikais, su jų menkute manta. Ir kas gi gali būti „daugiau reikalingas žemei“, jeigu ne dvarų darbininkų šeimynos? Tai gi, džiaugiamės, jie dabar gaus iš bankos žemės. Be darbininkų dvaruose yra dar ir kitų bežemių; jie teip-pat priskaitytini ir didžiai „reikalingus žemei“. Taigi mat ir tie gaus žemės.

Teip mes guodėmės, laikydami p. Demidovo atsakymą ir laukėme.

Laukėm-laukėm tris mėnesius ir išniekur jokio atsakymo negavome. Tuo tarpu artimiausias į mus Odakavo dvaras, Raseinių pav., jau banko paimtas ir trimsdešimties lietuvių darbininkų šeimynoms įsakyta išsikraustyti iš dvaro, kadangi Odakava paskirta vieniems atėjūnams „poselencams“.

— Kas gi tai? Kur gi dingo p. Demidovo „žemės reikalingumo laipsnis“? — klausinėjome kits kitos.

Nustebę, ėmėmė dairytis, kaip elgiais bankas kituose dvaruose. Ir štai mūsų tyrinėjimų pasekmės:

1) Kantaučiai, 1200 dešimtinų dvaras, Telsių pav., Bernatavo valsčius, šį pavasarį išdalys ta vieniems rusams atėjūnams. Iš vietos lietuvių-valstiečių tik vienas mažazemėlis Jasiuskis iš Skuinių sodžiaus duota kelios dešimtės.

2) Daukšai, Ezerėnų pav., Drisvėty valsčius, dvaras 900 dešimtinų, šie metai banko išdalysas senatikiams. Tik valstiečiai Raginskis ir Petkusnas gavo po 20 dešimtinų ir dar keli mažazemiai lietuviai po kelias dešimtis.

3) Burbiškiai, Raseinių pav., pernai vasarą buvo atiduoti 18 rusų poselencų šeimynoms. Vietos gyventojams lietuviams bankas siūlė vienus tyrluob balas, netikusius plodus, kur, ant banko, rusai poselencai negalėjo išgyventi.

4) Ankliai, Siaulų pav., dvaras 700 dešimtinų, išdalys tarp 27 sentikių šeimynų. Iš vietos gyventojų-katalikų gavo: Rudziškis 3 deš. ir Baranaukis — 15 deš. tyrluob, kurių sentikiai nenorėjo imti.

5) Smulgiai, Siaulų pav., dvaras 800 dešimt., šį pavasarį išdalys tarp 15 šeimynų sentikių. Šeši vietos gyventojai gavo pakraščius-tyrluob, kurių nėmė sentikiai.

6) Dubėnai, Siaulų pav., šią vasarą išdalys tarp 70 rusų poselencų šeimynų.

7) Likėliai, Siaulų pav., dvaras išdalys ta vieniems rusams atėjūnams.

8) Datnava, Kauno pav., išskirstyta tik rusams atėjūnams. Iškiro ir Cernigovo gubernijos.

Mes žinome tik vieną „Temenių“ dvarą, kurį bankas išskirstė vietos valstiečiams-lietuviams, bet teip atsitiko tik dėlto, kad „chodakams“ (vaikštiliams), buvusius to dvaro apžiūreči, nepatiko tyrluobai ir blo-ga to dvaro žemė ir todėl atsisakė ją pirkti.

Daugiau dvarų mes nebeskaitome, nes kam tat reikalinga! Pakaisi ir čia paminėti pavyzdžiai! Visi šeimynotieje banko supirktųjų dvarų darbininkai ir apylinčių bežemiai ir mažazemiai valstiečiai-lietuviai siuntė nuolankius prašymus ir į ministerius ir į banką, bet jokio atsakymo, kaip ir mes, iš niekur negavo. Akims apdumti bankas vienam-kitam alkanam katalikui mestelės nugrauztą kaulą— tyrluob, balas — ir giriasi turį teisę skelbti, kad banko superkamieji dvarai „paskirstomi tarp rusų ir lietuvių valstiečių sulgy vienų, ir antrų žemės reikalingumo“.

(“V-tis”).

NAUJA „METELINGA“.

Poznaniaus lenkų laikraštis „Mazur“ aprašo pažymėtą kalbos mokymo įrankį. Vienoje vokiečių liaudies mokykloje Šeino pavieto mokytojas prasimanė tam tikrai nudrožtą lazda, kurią praminė „Polak“. Jis pabandė išmokti lenkiškai, jos mokymui ir įduoda tas „Polakas“. Teip nubaustas vaikutis turį sugauti kitą savo draugą pranešus lenkiškai, pasakyti mokytojų ir perduoti nusidėjėliui „Polaką“. Šis vėl turi šnipinėti draugus, kad ta lazda nusikračius ir tt. Teip lazda „Polak“ eina per rankas, vaikai mokosi šni-pinėjimo, įdavinų ir savo kalbos neapikant.

Paskaitūs šitą žinią, prisipina „metelingo“, kurią iki pusei XIX amž. vartojo Lietuvis liaudies mokyklose lenkai, kol tos mokyklos buvo jų globoje. Bėte tik iš mūsų lenkų vokiečiai pasiskolino ir savo „Polaką“, tik... kiek kulturingiau. Musų „metelinka“ buvo lengvalis, virve pakabinamas ant karko. Paskutinis prasikaltėlis, daugiau nebeįsigirdęs lietuviškai praneškant, su tuo lengvalu turėjo ir namo kelti, įnešdamas demoralizaciją į savo šeimyną. Ir vokiečiai mat nuo lenkų šį tą perėmė.

Skėmėnė.

(“V-tis”).

IŠ AMERIKOS.

NETIK VYRUS BAUDZIA.

New York. Moterei Hendrich teisimas pripažino 75000 dol. nuo merginos Lauros „Buggar, vienos iš žymiausių aktorijų už patraukimą prie savęs pirmutinės vyro.

BESISAUDYMAI TERP ITALIJONŲ.

Pittsburg, Pa. Čia terp italijonų kalnakasių nuo seniai traukėsi nesutikimai, kurie pagimdė besisaudymus. Tris italijonai likosi nušauti. Policija įjėsko dviejų italijonų, kuriuos laiko užmušėjais.

ISIMYLEJO Į MOČEKĄ, TODEL TĖVĄ NUZUDĖ.

Bornisville, Okla. Čia, už užmušimą savo tėvą likosi suareštas Petras Brown. Jis mat įsimylejo į savo močėką ir su jos žinia tėvą nužudė. Jis papasakojo, kaip močėka naktyt atnešė jam kirvį ir liepė tėvą užmušti, ką jis ir padarė. Ji jam padėjo užmušti kuną laukian išnešti, padėti ant malkų kruvos, kur kumas likosi sudėgintas. Ir močėka yra suimta ir sėdi kalėjime.

IR VĖL EXPLOZIJA KASYKLOSE.

Louisville, Ky. Kasykloj No. 1 Stranss Coal Co. atsitiko eksplozija, kurios šeši darbininkai liko si užmušti. Mat darbininkai užtyrė į vieta, kur dujos buvo prisikiusios ir jos nuo žiburių užsidegė. Kitų oloj dirbusių darbininkų eksplozija ne užgavo.

KUR ŽUVO SUNUS, TEN ŽUVO IR TĖVAS.

La Porte, Ind. 16 metų atgal gelžinkelio traukinys pervažiojo ir užmušė ant vietos sunų fabrikant Roberto Duck. Toj pačioj vietoj dabar tapo pervażiuotas sulaukes 77 metų tėvas.

MILIJONAI AKRŲ KOLONIZACIJAI.

Washington, D. C. 4 milijonai žemių, prigulintųjų girių rezervacijoms, bus atiduoti kolonizacijai, kadangi jos tinka žemdirbystei, bet netinka girioms. Vien Idaho valstijoj tokios žemės yra 400000 akrų. Tokių žemių girių penketimū yra daugiau, jas nutrodė prezidento Tafto atstatytis girių perdėtinis Pinchot.

PRIESISTORISKŲ LAIKŲ MIESTAS.

El Paso, Tex. Kasant kanalą išvadžiojimui vandens, Frank Erwin netoli Cochise prikašė priešistoriškų laikų miestą; prikašė 20 pėdų ilgą mūrą ir tolyčias išsėstas hieroglyfiskais raštais. Erwin apie savo radinį pranešė Smithsono institutui.

PURVAI MILIJONIERIAUS SEIMYNŲ.

Kansas City, Mo. Senesniai čia pasimirę milijonieriai Thomas H. Swope. Prisikintieje išskausė lūdininkų, pripažintie, kad Swope tapo strichnyna nunuodintas ir kad jis nunuodino jo žentas Dr. Hyde. Mat jis tokiu būdu stengėsi neiešti Swopei skirti labdaringėmis mėsienas milijoną doliarų iš savo turto. Dr. Hyde likosi suareštas, bet pastaciūs laucija 50000 dol., jį paleido. Jį kaltina, jog jis nunuodino ne tik Swope, bet jo namus šiltine užkrėtė ir penkis ypatos apsirgo. Pasirodė ištirinėti, jog Hyde gavo nuo Dr. Swopeto augintas šiltinės bakterijas ir jas sunaudojo prašalinimui palai-kėjų Swapes.

SIULO PINIGUS.

Cherry, Ill. Savininkas St. Paul anglių kasyklų, kuriose žuvo apie 300 darbininkų, likusioms našlėms pasiūlė už gyvastį jų matintojų atlyginimą po 800—1200 dol. Nevedėlių palaikėjai gautų 800 dol., o našlės su šėtu vaikų po 1200 dol. Nežinia, dar ar našlės tiom pasigandės.

KVAILAI TEISES SUPRATO.

Cleveland, O. Gyvenantis čia Otto Pich rado pasikorusį savo vuošį, bet dar gyvą kilpoį; pats jį iš kilpos išimti neįsėdrys, nes manė, kad Amerikos teisės leidžia pasikorusius iš kilpos išimti tik šerifui arba policistui. Todėl bėgo policisto įjėskoti, o pasikorėję paliko tabaloti. Kada su policistu atėjo, jau pasikorėlis buvo negyvas.

PARVUOTI KIAUSINIAI.

Ithaca, N. Y. Vienas p. fesorius Cornell universiteto atliko pasėkimingus mėginimus su vištomis, kad jos dėty parvuotus kiausinius. Tam tikslui reikia tik vištoms duoti turintį parvas maistą. Tokiu kiausinių lukstas tamsiai geltonas, baltymas gelsvas, o trynis suvisu baltas.

GAISRAI.

Boston, Mass. Sudėgė čia ant šešių lubų trioba New England Rendering Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 750000 dol.

Jersey Shore, Pa. Sudėgė čia trioba First National Banko. Sudėgė teipgi tris žmogystos, o dvi pavojingai apdegė. Nuostolius gaisro padarytus trioboj skaito ant 75000 dol.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Muota, Mo. Netoli nuo čia, ant tilto išoko iš vėžių gelžkelio traukinys ir nupuolė žemyn. Prie to 27 ypatos tapo apkultos bet nemirtinal, vienas gi konduktorius, apvirtusios geležinės kastos tapo teip prispaustas, kad atliko ant vietos.

IŠ DARBO LAUKO.

1) Pereitą sanvaite Jungtiniuose valčiuose buvo iš viso 249 nusi-bankrutinimai, arba ant 17 daugiau negu užperitą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEW YORK CITY, N. Y. 30 d. sausio pas vieną šeimyną atsilankė kalėdodamas, kun. Juozas Šeitolas, o radęs tris vaikus skaitančius: „Lietuvą“, „Ko-

va“, „Kelcių“ ir kitas jam nepatinkamus laikraščius, labai užsi-rustino, nes jaučė, kad čion aukai sunku bus gauti. Išėmė knygą ir klausinėjo pravaržius, bet, kad pravardžio nekasakiojo, reikėjo nesidinties su tušiu kiseniu, nes ir barimai nieko negelbėjo.

A. Seider.

IS WAUSAUKES, WIS.

Lietuvių yra čia 6 šeimynos ir apie 20 pavienių, bet terp jų tamsa viespatuota. Laikraščių ir knygų skaityti ne mėgsta, užtai mėgsta girtuokliauti. Pasigėrę mušasi. Ateina čia tik du egz. „Lietuvos“.

Pereitą sanvaite vienoj stuboj, nesant tėvų nemieję 12 metų vaikas paėmė užprovytą saudyklę. Be variant šaudyklę, jį iškrito ir pasidirgė, ir šuvis patalė 10 metų kitam vaikui į krutinę. Tas tik 6 val. buvo gyvas.

B. Zimaitis.

koncertas nepasisekė, nežiūrė, tai, kad buvo apgarsinta ir visi, galima sakyti, žinojo. Baltimorėje lietuvių skaitom apie 6-7 tūkstančius, o koncerte vargu buvo poros šimtų. Taigi aišku, kad mes nesuprantam svarbumo muzikos, ne interesuojamės daina. Kada mūsų inteligentai bėga į svetimas šalis, mes išmetinėjame jiems, kad jie miršta iš bado, mes po laikui apgailestaujame, o kitas mums dirba, mes jo nemokam priimti. Čia yra net keletas šimtų gerų tautiečių, kaip jie patys save garšina, susipratusių, viską žinančių, o dabas pasirodė visai kas kitas. Porą sanvačių atgal čia laukėsi žinoms dronatorių p. A. Kondrotas, rodė du vakaro savo stiprybę ir abu vakarų žmonių buvo pilna salė laipioti jam ant krutėnų ir dabar dar tebekalba apie jo dronumą.

Pas kitas tautas tokis žmogus kaip P. Petrauskas būtų priimtas su entuziazmu, pas mus nekalbant jau apie žmonas, nebūvo nei kvietimų vainiko.

A. Ram.

IS NEW BRITAIN, CON.

6 d. vasario buvo čia parengtas lietuviškas teatrališkas peršatynas. Atlošė dramą "Ponas ir mūzikai". Lošė vietinė teatrališka kuopa. Veikalas, paimtas iš baudiavos laikų ne mažos vertės. Lošėjai negeriantis savo roges atlošė (kamė buvo tas negerumas? Red.). Jie nesistengė parodyti tą gyvenimą, koks buvo baudiavos laikais, bet savo lošimo steigėsi atimti šiai kartai energija. Iš publikos girdėt buvo nereikalingi atsiliepimai, kurie trukdė aktoriams lošimui. Svetimiečių teatruose niekur atsiliepiant iš publikos ne išgirsti, nes publika moka geriau užsilaikyti, žino, kur yra.

Antanas Bakkevičia.

IS ERNEST, PA.

5 d. vasario anglų kasyklos atsitiko čia baisi epizodija, kuri užmušė 12 darbininkų ir kelis sunkiai sužeidė. Terp užmuštų ir sužeistų lietuvių nėra, nukentė vien rusinai ir slovakai, buvo ir vienas airiškis.

Labai čia čia gerai, dirba kiekvieną dieną. Ir iš kitur pribuvusiems ne sunku darbas gauti. Lietuvių yra čia 17 šeimynų, o pavienių apie 50. Vyrai ir moterėlės, jiems ne apsilėidamos mėgstama alutį maukti, todėl užsiminti prakilnesniais, žmonijos labai darbas truksta laiko, teipgi ir noro.

Darbininkas.

IS WATERBURY, CON.

Sibitvėre čia nevedėli draugiją. Nariai moka 50c. Įėjimo ir 25c. mėnesinės. Jeigu kas apsisveistų, tas bus iš draugijos išmestas ir nieko negaus, (tas ir supranta, jeigu draugija nevedėli. Kas mano apsisveistų ir tikisi iš draugijos naudą turėti, tas į tokia draugiją nesirašys. Red.).

Waterburio Vainikas.

IS FAYETTE CITY, PA.

Lietuvių yra čia apie 20 šeimynų išsimečiusių po visą miestelį. Pavienių bus kita tiek, bet tie per daug į rudį įsimylėję, tai neturi laiko kuom nors naudoti užsiminti. Lietuviškos draugijos nėra čia nei jokios. Mat čia mažai yra su prantantių naudą vienybės. Susirinkimų teipgi nei jokių nebūva.

Darbai šiame tarpu gerai eina, dirba visos anglų kasyklos, kurių čia yra didelė daugybė. Bet uždarbiai negeriausi, kadangi visos kasyklos senos. Bijojoms kad neužgintų streikas, kuopą gali užginti nuo 1 d. balandžio.

22 sausio čia patiko nelaimė vienai lietuvių, p. Zemky. Akmuo, nuopuolęs nuo viršaus, nukirto jam vieną pirštą, o kitą baisiai sumalė. Čia pasitaiko daug sužeidimų ir užmušimų.

Lietuvio vertelgos čia nėra nei vieno, tai žmogus reikalingas daug, reikia pirkti nuo žydėlių ir rudių lietuviams žydėliai pristato, o lietuviui tik ji išgeria ir žydėlių pinigų užmoka. P. V. Z.

IS BRIDGEPORTO, CON.

Mūsų mieste atsilankė garsus lietuviškas dainininkas ir muzikas Mikas Petrauskas. 1 d. vasario parengė koncertą svetainėje ant Hall Warner Main str. Žmonių užstyt lietuvių ir svečių prisirinko diktas pilkelis. Žaliai užsilaikė (dar tik reikėjo ant koncerto užsilaikyti

negrazią arba vaidus keltų. Rd.) ir buvo užgandinti, kurie ne buvo, paskui galėjosi, kad negirdėjo. Buvo čia krikščynos Dulbių dukters. Rods krikščynos tai privatis kas šeimynos reikalas, bet čia krikščynos buvo nepaprastos. Svečių buvo užprašyta 200 o pribuvo 150. Valgių ir gėrimų visiems buvo pakaktinai. Užsibaigė su muzika. Pokilis traukėsi iki 11 val. nakties (mums rodosi, geriau būtų buvę, jeigu krikščynos, vietoj 150 ypatų, kad būtų tik 15, o pinigai pokiliui išleisti, kad būtų paaukauti kokiems nors viešiesiems reikalams. Tasyk ištikro vėta būtų ir laikraštų krikščynų aprašymą talpinti. Red.).

Ten buvęs.

IS GARY, IND.

Sitas miestelis yra 18 mylių nuo Chicago ir rytus. Trijs metai atgal čia buvo tik karklynai ir smiltynai. Dabar yra milžiniška geležies liejykla ir plieno dirbtuvė, kurioje jau dabar dirba 1000 darbininkų. Čia yra gelžkeliamis šėnių dirbimo dalis; yra daug kitokių dalyų, bet tik dvi dalys pilnai dirba. Darbininkų gyvastis čia neapsaugotas. Dirba jie po 12 val. kas dieną, arba 84 val. į savaitę.

21 d. lapkričio buvo čia miesto viršininkų rinkimai, majoru išrinkto demokratą. Skaito čia daug visokių tautų, suskaito jų 47, daugiausiai yra paeinančių iš Austrijos ir Vengrijos. Lietuvių yra 36 vyrai ir apie 20 moterų, nesuagė čia neprisikaitom. Yra dvi lietuviškos mėsos pardavinės, vienas namų statymo kontraktoriaus, apie 3 lietuviai turi savo lošus namus.

21 d. sausio užsimezgė čia pirmutinė lietuviška draugijėlė, kurioje jau priguli 24 nariai. Vardas draugijėlės yra — Lietuvos Brolių Mokslo draugija. Ji pagelbinė, priguli prie S. L. A., yra po jo ertarui. Apart šelpimo sergančių ir laidojimo mirusių, ji užsiims teipgi platinimu apsvietimo ir mokslo, stengsis per apsvietimą pakelti mūsų tautą. Ji rengs parakas, ragis draugus prie skaitymo rasti. Vienu žodžiu, ji stengsis priremti narius, kad jie galėtų drauge su kitais mūsų broliais, stumti pirmyn mūsų tautišką vežimą.

J. Stasinkelis.

IS SYDNES MINE, N. S. CANADA.

Netoli nuo mūsų streikuoją 18 kalų Glasby kasykloj. Streikierius aprupina Amerikos unija United Mine Workers of America. Streikas tiesiai 8 mėnuo, bet nėra vilties laimėti. Mat kompanija pasaukė iš kitur streiklaui. Apstiverė tvoromis visas kasyklas, apvedė, elektrikiniais dratais ir vidų užlaiko streiklaui. Jie bauria užlaikomi, trečdalis jų ligonbutų sužeistų, nes tai menai išlavinti; geras kalnakasys neskebaus. Kompanija priėmė visokių valkautų nuo gatvių, kur tik kokių sugriebė.

Glasby kasyklose dirbo pirmiau 8000 darbininkų, dabargi 5000, streikuoją, 3000 dirba. Streikieriai, matydami, jog gero nėra, prašė antų, kad liautusi dirbė, kad eitų išvien prieš kompaniją, bet tas prašymas buvo be pasekmės. Kompanija partraukė 500 kareivių pagelbėti. Nėra tos dienos, kad nebūtų susirėmimų. Sydnės Mine darbininkai suaukė generaliską mitingą ir nutarė rašyti ir melsti Redakcijai, nes tai menai išlavinti; geras kalnakasys neskebaus. Kompanija priėmė visokių valkautų nuo gatvių, kur tik kokių sugriebė.

Antanas Bagdonas.

IS BELLSHILL, SKOTIJOJ.

19 d. sausio Hutteringo anglų kasyklose atsitiko nelaimė. Keliant darbininkus į viršų, 3 val. po pietų masinistas nesulaikė karo, bet iškėlė iki ratų. Tas atsimušęs į ratus ir nutraukęs virvę, krito žaibo greitumu žemyn ir su draskė į smutus buvusius ant karo 8 darbininkus. Žuvo 6 lietuviai ir du anglai. Lietuviai žuvo šie: Antanas Vosilius, Vincas Čiapas, Jonas Alinskas, Jurgis Alinskas, Adomas Pokienius ir Jonas Bra-

zinskis. Kasyklos administracija kaltina masinistą, kad nesulaikė karo. Bet pasirodo, kad ne visame masinistas kaltas: nes buta su gedusios rodyklės, kuri parodo kėlimą.

21 d. sausio žuvusiųjų buvo iškilmingos laidotuvės.

A. Kriaučiūnas.

IS GLASGOW, SKOTIJOJ.

23 d. sausio čia buvo demonstracija paminėjimui kruvino nedėlio Peterburge, 22 d. sausio, 1905 m. Demonstrantai išvėdė protestą prieš kraugerliškų rusų pasielgimą. Demonstracijoj dalyvavo: anglai, lietuviai ir žydai, socialistai ir šiaip Rusijos išeiviai, tik latviai atsakė dalyvauti demonstracijoj dėlto, kad ne tą dieną buvo rengta, katroj reikėjo. Kalbėtojai kalbėjo: angliskai, žydiškai ir lietuviškai.

22 d. sausio 1905 metų ilgai pa-

siliks Rusijos darbininkų atmintį,

sykiu ir garsaus kraugerlio, caro

komendanto Trepovo žodžiai į ka-

reivius: "Suvių nesigailėkite, tuš-

čiai nesaudykite".

A. Kriaučiūnas.

PROGRAMAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ SUVAŽIAVIMO 1910 M., BROOKLYNE, N. Y.

Laidėjų skyrius.

1. Apskelbimai.

Kaip žinoma, apkelbimai laikra-

čių leidime laisla nemažą svarbą,

nes jie gelbsti leidėjams medžia-

giškai ir tankiai pasiekdami dia-

dinia čionų skatinti. Bet apskelbi-

mai nevenodli. Nekurie kenkianti

skaitytojams ir visuomenėi arba,

tiesiog pasakius, apgavini. To-

kie apskelbimai reikia iš mūsų

laikraščius išmesti.

2. Ateptai.

Kiekvienas laikraštis užlaiko sa-

vo agentus čionų rinkimui. Bet

ne visi agentai ištikimai savo už-

duotis pildo. Nekurie, rinkdami

už laikraščius pinigus, čionų nu-

skriandžia. Toki privalo but ži-

nomi visiems leidėjams.

3. Knygų kainos.

Leidėjai privalyti knygas parda-

vinti vienodomis kainomis, t. y.

kaip vienas, teip ir visi, kadangi

nevienodumas kainų gimdo nesol-

ididiskumą, o juk pastarasis leid-

jams labai reikalingas.

4. Rašytojai (bendradarbiai).

5. Solidariskumas.

Be solidariskumo šiandie nei vie-

liau prekybos šaka negali gyvuoti

ir vystytis, tatau ir leidėjams vi-

enybė reikalinga.

Redaktorių skyrius.

1. Etika.

Laikraščiams dora-labai reikalin-

ga, kadangi be jos nėra galima

numas toli nukeliauti. Asmeniški

reikalai privalo nuo laikraščio skl-

idžių išnykti, o ypatingai nepatinka-

ny su asmenų išskoneveikimui. Laik-

raščio priderystė — žmonių tobulinti.

2. Korespondencijos.

Visiems žinoma lietuviškų laik-

raščių, korespondencijos. Nėra si-

anos retkarčiais nei teisybės, nei

tendencijos. Korespondentai, nors

ne visi, reikalingi sutvarkymo. Me-

lagius viešai reikia įvardinti.

3. Pseudonimai.

4. Straipsnių ir korespondencijų perspaudiniai.

5. Rašba.

Kaip žinoma, pas mus rašba

marga kaip genys. Vienam vienai

rašo, kiti tuos pačius žodžius kiti-

taip. Stengties kiek galima prisi-

laikyti vienodumui.

6. Bendradarbiai.

7. Sąjunga.

Sitas programos paviršutinis.

Jis pavadama mūsų laikraščiai

plačiau apdirbti, kas bus suinaudo-

ta suvažiavime. Regis atnacinio

kovo 17 ir 18 dienos suvažiavi-

mas nesuspės įvykti, nes lieka trump-

pokas laikas. Kuomet laikraščiai

plačiau apkalbės programą, pro-

gramo rengimo komitetas paskirs

suvažiavimo laiką.

Programo Rengimo Komitetas.

TVANAS PARYŽIJE.

Prancūzijoje dėl didelių lytų la-

mų užtvino upės. Upe Seina, te-

kanti per Paryžių, patvino teip,

kad gyvenantiems Paryžiuje, netoli

jos pakraščiu, gresė pavojus. Se-

inoje vanduo pradėjo kilti žy-

miai 21 d. sausio s. m. ir tylo, mil-

žiniškai užtvino jau vakarę, van-

duo pradėjo apsemti patįj gul-

čias sankrovas medžių, malkų, kon-

torus, garlaivių stotis, tiltus; dau-

gybės bačkų vyno ir tūčių, viską,

kas tik buvo arčiau prie upės, ar-

čiau prie upės esančių telefonų

stulpus vanduo išvertė, daug jų

numešė, kiti teguli vandenį už-

kliuvę už darbinų laivų.

22 d. sausio vanduo pakilo aug-

čiaus, garlaiviai hiovė vaikščioję,

nes patiltėse buvo jau per mažai

vietos, kad galima būtų išlyti; tą

dieną prancūzų laikraščiai rašė, jog

vanduo noris visą Paryžių nunešti.

Laikraščiuose telpa paveikslėliai

kaip išrodo upę Seina, jos tiltai,

apsemtos gatvės ir namai.

23 d. sausio iš ryto rasė apie

praejusią dieną, nes, visoki susine-

simai Paryžiuje tapo pertraukti,

vanduo daug padarė bėdies, viena

krasos stotis apsemta.

Panarus aptvinoimas buvęs 1876

m., bet šis didesnis. Tą rytą bu-

vo manoma, kad jei oras būtų sau-

sų, tai upė Seina tuoj nuseks, bet

žvejai suraukė kaktas, vakar pa-

teityje netvirtumą barometro.

Upė savo šelstančiomis bangom-

is pradeda nesti didelį daugybę

medžių, bačkų visokios rūšies;

vanduo pradėjo verstis per mūrus

į šalgytvius, padarydamas dideles

bėdies.

Nuo tilto Nationale iki tilto Tol-

biac, ta vieta prie upės žemiausia,

ji visa po vandeniu.

Seinos bangos išsiplėtė ir bur-

buliuodamos, pasipylė į griovį, apl-

inkui Paryžių; apsemtos griovio

augstesnės vietos kjo iš van-

dens ir išrodo kaipi salos. Vartai

įėjimo į Paryžių esanti arti

upės apsemti.

Aptvinoimas padarė daug bėdies

gazy vandeniams arti upės, gazy

darbininkai bijosi, kad vyriausias

vamzdis netaptų pagadytas; jei

tas atsitiktų, ta dalis (Paryžiaus

(12-13 skyrius) netektų gazo.

Dar vietomis kraštuose Seinos

apsemtos krautuvės cemento,

maimai ir visoki tavorai

teglui ramiai po vandeniu,

ar ant vietos plauko, jai juos

nupeštų, tai padarytų labai didelius

nuostolius.

Visiems paryžiečiams pažįstama

grazi sala, vadinama "Saint Louis"

apie ją yra polių tvora; van-

dumo augstai išliko apie ją ir bėg-

damos, atnešė daugybę medžių; se-

na papuvusi tvora stena jų pri-

spausta. Pasamdyti darbininkai ir

šiaip žmonės nuo darbinų laivų

užsiima gelbėjimu salos, kiek galė-

dami stengiasi pašalinti sunėstus

medžius.

Vanduo apsemtė namus, kur gy-

vena "gelbėtojai įpuolusių į van-

dą" ir prižiūrinti laiviniukus. Teip

vadinamoji, senoji dalį mie-

sto Citie, gulinčioj ant salos vi-

durių Seinos, visų namų kelderiai

pilni vandens, o gatvė "des Ursins"

išrodo kaip gatvė Venecijoje.

Vienoj vietoj, kur užlaikoma vi-

soks maistas kareivijai "Manuten-

tion Militaire", kelderij yra van-

dens 80 centimetrų; ugnagesiai no-

ri ji išgauti, bet dirba be pasiekie-

mo: atsiradęs vanduo ir kelderij

"Hospitales Boucicaut".

Vienoj dalyj Paryžiaus gatvėje,

"Auteuil", nariai prie upės užtvino,

gyventojai išvartė. Subatoj 22 d.

sausio, ant 4 val. po pietų, polic-

komisierius išvarė iš tos gatvės

160 žm. ir vieną bėdą senkų 73

metų; senutė pato išnešta ant pe-

čių vieno savo kaimyno.

Kitose gatvėse vanduo umu lai-

ki išiliejo ant vieno metro giliai.

Piniškiška pagelba, apleidusiems

gyvenimus yra suteikiama.

Gyvenantieji aplink Paryžių, ku-

rie kas dieną turi atvykti į Pary-

žių darban, yra nelaimingais: trau-

kinys iš Orleanso, kuris daugumą jų

gabeno į Paryžių sustoję, kadangi

jo kelias vandens apsemtas. Tą

kelį inžinieriai mėgino pervaziuo-

ti, bandymo traukti, bet nepavyko,

turėjo atsitraukti.

Tramvajai elektrika ir garu va-

romi, vaikščioja po Paryžių ne vi-

sur, požeminiai gelžkeliai apsemti,

stotys, vandenį.

Metropolitenas (požemins-elek-

triškas traukis) tebeina tik vieto-

220 ir 240 voltų; šviesiausia šviesa buvo paprasta 16-žvakinės pajiegos žibytka; silpniausia, tamsiai raudona leido jiems matyti tik kambario rakandų išveidį; bet net prie šitos silpniausios šviesos jie visuomet galėjo matyti mediumus rankas, veidą ir kuno išvaizdą. Bet jiems, girdi, geriausias apraškos teko pamatyti prie vaiksios šviesos. Tik šviesias pritendžius jiems kartais, apraškos išidavo neaiškios, netikros ir nepatinkamos.

Skaitytos gali klausti, kam reikalingas tas perdarinis, ar šviesų pritendimas? Kaip mediumai sako, tai tas reikalingas dvasių apsirėikimo palengvinimui. Perdarinys reikalingas, kaip Eusapija sako, "sukoncentravimui ir palaikymui magnetinio tekalo", kuris išėinąs iš jos asmens ir kurį dvasios vartoja apraškų padarymui. Šitą perdarinį vartoja visi mediumai.

Teipgi mediumai reikalauja tam tikrų sąlygų, kurios, kaip jie sako, reikalingos jų padarymui jų apraškui. Iš tų sąlygų matoma viena yra tamsa. Kaip priežastį tam jie paduoda tą, kad šviesa yra labai sklaidanti daryklė, turinti patogias, bet stiprias ypatybes ir kad turint reikalą su tokiomis plonomis sąlygomis, kokios atsitinka posėdžiuose, šviesa reikia prigesinti, nes ji naikina išauktas plonias spėkas ir išidėto pavaldus, kurie šep galėtų "stmedžiagėti" (pavirsti į medžiagą). Su šituo Carringtonas susitalko, kad tas gali būti teisybė. Rodo, tamsa yra geru daiktu apgavėms paslepti. Bet kad jų Eusapija negalėjo apgaudinėti, pasinaudodama kokiais savo pagalbininkais, tai jis tvirtai tiki, nes viena, jie tuos tardymus darė pas save užrakintuose viešbučio kambariuose; antra, jie visuomet gerai matydavo visą kambarį ir jame daiktus. Priegtam jie perdarinį, stalą, instrumentus ir visus rakandus gerai peržiūrino prieš kiekvieną posėdį ir po jo.

Nei vienas, kas matė posėdžio veikimą, Eusapija Palladino, — sako Carringtonas — negali abejojti apie jų tikrumą, kiek tas mediumų liečia. Posėdžio pabaigoje ji buvo apsilpus, apkvatus, su pykstama širdžia, gležna, kartais vemė ir mažai teatena, kas su ja atsitiko per posėdį; kuomet jos veidas gliaui susiraukšlėjo, pasidaro mėlinai geltonas ir tarytum susitraukia kuone per pusę savo didumo. Priegtam daug nenormalių atsitinka be pačių apraškų. Šitepos, per vieną posėdį, Genovos profesorius Morseli, budamas tiesiarankiu pasidaro kairiu, kuomet Eusapija pati, budama kaire, pasidaro tiesiarankė. Kitas įdomus apsirėikimas tankiai matomas yra šitas: Ant Eusapijos kaktos kairiajame šone yra randas, apie colio ilgio, iš kurio per posėdį ir po posėdžio išsina nesuprantama šalta pusnė, aiškiai pajaučiama ranka. Pridėjus termometrą gyvsidabris nupuoia trimi ar keturiais laipsniais. Tuojau, augščiau šito rando yra baltas plaukus siuoga; kiti plaukai yra tamsiai žyli. Kartą po posėdžio Carringtonas ištyrė šitą randą pat, paliesdamas jį savo pirštais ir aiškiai jautė šaltą pusnį, turį patyrę visi. Jie uždegė medumneilę burnoje ir nosį rąnkomis ir sulaukė savo kvapą, bet pusnys vis buvo. Galiausiai, ištyrinėjus naciijos prileidimo jie pridėjo jai prie kaktos plonos popieros šnietį 2 colių pločio ir 3 c. ilgio, uždegus jai burną ir nosį ir sulaukė kydami kvapą patįs. Šita popierėle kelis kartus buvo smarkiai nupūsta, ant galo teip smarkiai, kad ji net apsvyriniojo aplink kotelį, prie kurio ji buvo prikerta.

Teip pat kitas įdomus apsirėikimas tankiai yra pastebimas pas Eusapiją posėdyje. Josios sijosnas pamaži išsiučia lyg kad nuo pusnės iš vidaus. Šiteip atsitikus Carringtonas paprašė jos leisti jam sijosną pačiupinėti. Ji leido. Ten nebuvo jokio medžiaginio priešinimo ir anaipol jokio kieto kuno išpučiančio sijosną. Jam paspaudus kelis kartus jis subliškio ir vėl išsiučė lyg laivo buorė lengvo vėjo pučiama. Dvi moteris tyrinėtojų painotos išrengė ją gražiai ir jokios mechanybės nerado pas ją.

Sestame posėdy tyrinėtojai matė ir jautė pasmėjusias baltas rankas išsikandčias iš už perdarinio kurtinių ir smarkiai nutveriant juos ir judinant medžiaginius daiktus kuomet mediumas abi rankos buvo

(Tęsa ant penkto pusl.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Farašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepe de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdamė,

Vertė J. Laukis

kojo laiko (18—20 dinastijos), visame kame vienodų vienas su kitu. Iš didesnės dalies tai yra maž-daug didoki tekstų rinkiniai, kurie skaitosi būtinai velioniu ir dēlo dėjos kapo drauge su juo. Pirmiausias šitie patys tekstai buvo rašoma ant kapų ar rakštų sienų, paskui pradėjo juos dėti numirėliui į rankas knygos pavidale; vienok daugelis skirsnų likosi dar ant rakštų sienų. Naville, išleidęs pūktį 18—20 dinastijos tekstų laidą mirusių knygos, sermeniniuose papirusuose atrado apie 160 didelių ir mažų tekstų arba skirsnų; tam tikros tvarkos šitų nuotraukų su taikyme, matomai, nebuvo. Sermeniniai saitiškojo perijodo tekstai turi rinkinio išžiūrą, tam tikroji sistematiškoji tvarkoj, kurios pagrindas nėra mums suprantamas. Šitame surėdyme knyga 1842 m. buvo išleista, Lepsius Turine sulysv vieno labai pilno egzemplioriaus. Daugelis skirsnų čion visiškai perkeista ir 24 iš jų, randami saitiškame surėdyme, nebuvo dar surasti senovės papirusuose; saitiškas kodeksas turėjo, rods, 165 skirsnius, kurių keturi paskutiniai paprastai skaitoma kaip po priedas. Šitam sermeninių tekstų rinkiniui egiptiečiai davė vardą: "Knyga apie pert em geru", kuris išsireiškimas egiptologų įvairiai yra aiškinamas: vieni išverčia jį kaip "Išėjimas iš dienos", kiti — "Išėjimas bėgyje dienos". Kartais šitas rinkinys vadinama "Knyga mirusio tobulinimos". Champollion anksčiau kitų atkreipė atidžią į šitą veikalą, randamą daugelyje egzempliorių ir pavadino jį sermeniniu ritualu "Ritual funeraire", de Ruge gi stengiasi palaikyti šitą vardą priešingai Lepsiusui priešiniams. Beveik tikrai galima pasakyti, jog šitas veikalas neturi nieko bendro su ritualu; greičiau jis yra mirusių rankvedžiū, tam tikru keliarodžiu sviete anapus kapo ir visi tekstai yra skiriami numirėlio naudojimui po mirčiai ir palaidojimui. Lepsius duotas vardas "mirusių knyga" jėjo abelai vartonėm.

Daugelis skirsnų tebiškos mirusių knygos zinoma mums iš-vidurinio perijodo tekstų, bet jie, nežinčijamai, yra daug senesni. Septynioliktas skirsnys jau 12tos dinastijos gadyneje buvo aprašytas triguba pasergerijū eile, pradžia gi jo, turbūt, priguli prie pačių pirmabuvinių laikų. Tą patį beveik galima pasakyti apie visus rinkinio dalis, nors nėra galima nieko tikro pasakyti apie atskirų skirsnų pradžią. Daugumas buvo nesuprantama naujojo perijodo rašėjams, todėl nekartą įėjimama liuosio teksto iškreipimai, sąžiningi gi perrašinėjimai tankiai pridėdavo prie teksto nukrypimus jo įvairybė. Kaikuriuose skirsniuose nurodyta, jog jie rasta prie vieno ar kito pirmesniųjų dinastijų karaliaus, arba kad jie jo parašyti, labai gali būti, kad šitos buitys iš dalies sumanytos, idant tekstui pridūtoti didesnį autoritetą, bet yra galimū ir tas, kad šitie skirsniai visgi priklausę senesniai istoriskam laikui. Priešingai, kiti skirsniai yra sulginamai vėlesnio atsiradimo; šitai, pirmieji 15 skirsnų, o teipgi 125tas skirsnys, gangreit, yra naujesni už likusias rinkinio dalis. Prirodymu gana didelio senumo, "mirusių knygos" yra tas, kad joje nē kartą nėra paminėta tebiškasis Amonas kultas. Šitie tekstai, matomai, atsirado anksčiau negu Amonas su naujos viešpatystės pradžia užėmė pirmą vietą šale egiptinių dievų. Mirusių knygoje viršū turi Žemutinio Egipto teologija.

Šita knyga susideda iš labai įvairių elementų. Tulos jos dalys, turbūt, yra pirmapradinio ritualo liekanomis ir susideda iš žodžių ir maldų, perimtų nuo senų sermeniškių apeigų; ilgainiui gi jie dėjosi velioniu į burną. Tokiais yra, pav., skirsnys apie atidarymą mirusio burnos, apie apupinimą jo burtiskais pabūklais, teipgi skirsnys apie anulėtas mumijas ar karstus. Visa skirsnų eilė tikslu turi apsaugojimą velionio nuo žalčių ir baidyklų ir jį turinys kaip paties velionio atkalbamas, bet šitie tekstai podraug turi didelį panašumą burtiskies piramidinių tekstų uždaams, kurie turėjo būti mumijoms apsaugojimui. Kiti skirsniai mumijai duoda reikalingus nurodymus pergalėjimui visokių sunkenybių gyvenime anapus kapo. Žinoma, mės neturime išgalės nuodugnaiams peržiūrėti į visus šituos tekstus; čion nurodysime tik svarbiausius jų. 15tas skirsnys yra himnu saulės garbei; 17tas išrodo kaip ir čielas, užbaigtas ir paduoda labai seną teologiją ir kosmogonišką sistemą. Skirsnys 64tas yra savo budo sutrauka visos knygos ir kaikuriuose rankraščiuose turi užvardinimą: "Skirsnys, išguldas visus skirsnius viename skirsnyje apie išėjimą iš dienos". 125tas skirsnys yra visuotinė žinoma teismo regykla, kur priešais Oziriso mirusių teisyklą yra duodamas teismiskas nusprendimas. Skirsnys 130tas ir sekanti pasakoja apie velionio kelionę dievo Ra eldijoje.

Mirusių knyga yra pirmos rūšies versmė; ant nelaimės, jo tekstai tankiai yra nesuprantami. Išversti jie, abelai, labai blogai, nežiurint į daugybę nuorašų, teip kad kritikos darbas, kuri turi paduoti mums šitą veikalą pilnai suprantame ir prieinamame pavidale, toli gražu nėra dar privesta prie galo, nežiurint į tokių rimtų veikalų būvimą, kaip Maspero ir Le Page-Renoufo ištyrinėjimai.

Savo budo tikėjimiskų raštų grupą pasiekė mus iš tebiškųjų karalių rakštų*). Visi jie radosi naujos viešpatijos

*) E. Lefebure, Les hypogées voyaux de Thebes I—II, 1886—1889; al. Maspero, Et. de mythol. II, 1 ir sek.

gadyneje ir yra svarbiausiomis versmėmis apsipazinimui su vyraujančia tuomet sauline teologija. Daugiausiai yra tai litanijos saulės garbei**), išikimines dievų giesmės, sveiki-

nančių saulę, tuosyk kaip dievo Ra laivas vakare pasiekia įėjimą žemutinį svietan. Ilgas turiningas litanijų tekstas kartais atsitinka teipgi kaikuriuose šeiminiuose papirusuose ir Naville'o išleidime "mirusių knygos" patalpintas 180me skirsnij. Toliaus, vienas karališkų rakštų suteikia mums labai įdomią nuotrauką, apimančią legendą apie Ra*), kaip

*) Rec. of the Past, VI, 103 ir sek.

guje ir ant žemės. Bet patys didžiausi ir svarbiausi tekstai yra "Knyga apie tai, kas yra Duat'e", (vieta saulės buvimo naktia) ir "Knyga apie Gadesą", arba, anot Maspero "Knyga apie vartus"; pirmutinis šitų veikalų turėjo didelį populiariskumą**). Be pilnos ir paveikluotos laidos, išli-

*) G. Requier, Le livre de ce qu'il y a dans l'Hadès, 1894; al. Maspero, Et. de myth. II, 27 ir sek.

kusiuose raštuose mus pasiekė ir kita sutrumpinta šito veikalė laida, be paveikslų, daugelyje egzempliorių. Kaip ir mirusių knyga, šitą raštą teipgi dēta kapo drauge su lavonu. Jame pasakojama apie saulės kelionę jos eldijoje bėgyje 12 nakties valandų ir pridėdama, kad tai yra pilna tekstų kopija, užrašytą ant "paslapybinio namo" sienų (sulysv Maspero, Oziriso rakšto). "Knyga apie vartus", šneka apie tą patį dalyką, tik nuo kitos, dogmatiskos atžvalgos***). Išguldyta šituose raštuose mokslių peržiū-

*) Lefebure, Rec. of the Past, X ir XII; Maspero, Et. de myth. II, 163 ir sek.

rėsimė vėliaus. Karališkieji rakštai išlaikė mums ir kitus mytologiskų tekstus, apimančius tolesnes mums beveik nesuprantamas tebiškosios teologijos teorijas; kiti jų parašyti slaptingų raštų su pusiau gnostiskais paveikslais.

Pridera teipgi laukti, kad senasis Egiptas drauge su daugybe tikėjimiskų tekstų paliko mums ir pamaldų knygas. Teip išliko ir yra. Apie Oziriso kulto ritualą jo Abidorskame šventamyje mes atsižinome iš paveiksluotų jo aprašymų ant šventnamio sienų. Pamaldos ritualas dievui Amontui tebiškame šventamyje išlaikė viename berlyniskame papirusė*). Ritualas pildomas balzamuojant lavoną,

*) F. Lemm, Ritualbuch des Amontienstes, 1882.

rasta Maspero' paryžiškame ir bulgariškame papirusuose**).

*) Maspero, Memoire sur quelques Papyrus du Louvre, 8, 14—104.

Iš dalies labai senas laidojimo ritualas, iš kurio didelės ištraukos atsitinka jau piramidiniuose parašuose, geriausiai žinomas iš tebiškųjų karalių rakštų (su paveikslais) ir iš papirusų bei rakštų vėlesniojo laiko***). Visi šitie veika-

*) Skiaiparelli, Il libro del Funerale del antichi Egiziani, I—II, su žemėlapis 1881—1890; Maspero, Et. de myth. I, 283 ir sek.

lai turi neįspasakomą vertę apsipazinimui su egiptiečių sanprotavimais apie pomyrinį gyvenimą.

Magiškoji rašliavos nanjos viešpatystės perijodo labai apstingia ir tyrinėjimui tikėjimo yra kuodidžiausios svarbos. Ant nelaimės, šita sritis dar mažai žezinoma. Magiškas Harrisso papirusas britiskame muzėjumė*) apima himnus

*) J. Chabas, Le Papyrus magique Harris, 1861; patalysytas vertimas atspaudas: Melanges egyptologiques III, T. 2, 242 ir sek. ir Record of the Past, X, 135 ir sek.

saulės garbei ir žavėjimus nuo krokodilų, žalčių, o laukinių žvėrių ir teip-gi nuo "piktų akių". Kitas magiškas tekstas britiškojo muzėjaus išverstas Birch'o**).

*) Rec. of the Past, VI, 113 ir sek.; al. Playt, Etude sur un Rouleau magique du Musée de Leide 1866.

kieji, turiniskieji ir leideniskieji magiškieji papirusai suteiks, be abejonės, gerą apstį teologiskies tyrinėjimams, kaip tik mės apsipazinsime su jais artiaus; viename turiniskų papirusų yra legendos dalis apie saulės dievą Ra***).

*) Lefebure — Aeg. Zeitschr., 1883, 27 ir sek.

Didelė magiškiųjų papirusų dalis apima žavėjimus nuo ligų ir demonų ir nurodymus sulysv sutaisymo ir pašventinimo amulėtų. Pasiekę mus vaistininiskieji rankvedžiai*) teip-

1) Papyrus Ebers, Laid. 9, Ebers I—II, 1875; Papyrus Ebers, Das aelteste Buch ueber Heilkunde. Joachimso vertimas, 1890 m.

gi nėra liuosio nuo magiškių formulų, nors šep jie gana teisingai daro diagnozas ligų ir prirašo nuo jų teisingus receptus; juose tankiai randi minima apie dievų ligas ir primenama magiški būdai, kokiais anie išsigydo. Viename iš britiškojo muzėjaus papirusų (Sallier IV*) yra rankvedis

*) Le calendrier des jours fastes et nefastes. Traduction complete par F. Chabas, 1870.

isrinkimui dienų, padarantis kaip ir kalendorių laimingų ir nelaimingų dienų su daugeliu mytiskų pasergerijū sulysv dievų istorijos. Ant nelaimės, šitas papirusas išsilaikė gana blogai ir daugumas jame iškinta liekasi mums nesuprantama, prie tam gi rašėjas pasitenkina tankiai tik priminimais, kurie prazuvo mums be pėdsakio.

Su tikėjimiskia naujosios viešpatystės poezija apsipazystame iš visos hymnų eilės visokiems dievams; visi jie yra panteistiškos varšos ir todėl mums ypatingai yra akvyi. Nėra galima tikrai atskirti pamaldinės poezijos nuo tikėjimiskos abelai. Daugelis hymnų garbei Oziriso, Ra, Amono-Ra, Nyliaus ir tt. išliko ant paminklų ir papirusų**).

*) Hymnas Ozirisi, Rec. of the Past, N. Ser. IV, 14 ir sek. Hymnas Nylui, ibid. N. Ser. III, 48 ir sek.; Hymne a Amon Ra des Papyrus egypt. du musée de Boulog, trad. et comment par E. Gebaut, 1874; išversta teipgi, Godwinso Rec. of the Past, II, 127 ir sek.

Juose randame tankiausiai vienus ir tuos pačius stereoty-puotus žodžius, kadangi kiekvieną dievą priimta buvo vadinti augščiausiu, dievų tėvu, svieto sutvėtoju ir tt. Hymnais saulės garbei, patekusieji 15tam skirsnin mirusių knygos sulysv laikinio kaimojimo pripažinami geriausiai. Hymnai iš eretiškiojo karaliaus Amenhotepo IV gadyne dievo saulės dievo Ateno garbei, išlikę daugelyje nuorašų rakštuose Tel-el-Amarna, suteikia mums vienintėles žinias apie jo mokėjimą. Iš dailios naujo perijodo rašliavos įdomi pasaka apie du brolius ypatingai yra akvyi, kadangi paskutinė jos dalis lygiai tokia pati kaip pasakojimas apie Oziriso*). Labai įdomus teipgi morališki Ani Bulakiskame pa-

*) Vertimas Le Page-Renoufo, Record of the Past, II, 137 ir sek. ir Maspero, Contes populaires, 2 Ed. 1 ir sek.

puruse žodžiai**).

Jie suteikia progą artiaus susipažinti

*) F. Chabas, L'Egyptologie I—II. Les maximes du scribe Ani, 1876—1878; E. Amelinio, La morale egyptienne, Etude sur le Papyrus de Boulog, No. 4 1892.

su naujosios viešpatystės egiptiečių manymo būdu ir doriskomis idėjomis. Iš istoriskų dokumentų to paties skaitaus tebiškojo perijodo ypatingos atidžios vertas didelis papirusas Harris***).

*) Vertimas Eisenloero ir Birch'o Rec. of the Past, VI ir VIII.

rusų, turįs apie 133 pėdas ilgio; ant 79 jo šalių surašyta ka-

raus Ramzesio III aukojimai didiesiems salies šventumams. Šitas papirusas gana gerai supazindina mus su kolasališka valdžia ir neįspasakoma kunigų svarba ir suteikia svarbius nurodymus sulysv kulto.

Jei dabar pažvelgsime į vėlesnius egiptiskos istorijos laikus, tai su nusistebėjimu pamatysime, jog saitiškoji kultūra ankštai sėka piramidų gadyne kultūra. Tekstai vartoti kuone 3000 metų atgal, vėl įeina vartojimam. Kapai vėl yra puošiami senoviskų būdu. Šito perijodo rakštai suteikia moksliui labai branginamą medžiagą. Šventinamiai, pastatyti ir išpušti Ptolomėjų ir romiskos valdžios gadyne, išrašyti mytologiskais parašais ir išpisti paveikslais; svarbiausi jų Denderuose, Edfu ir Esneche. Naudotis šiais tekstais, žinoma, reikia su tult atsargumu, kadangi jie padaro paskutinį egiptiskio tikėjimo ir teologijos vystymosi laipsnį. Kritikas šitų apiminių tekstų ir paveikslų tardymas, be abejonės, nemaža pasitarnautų abelman egiptiskio tikėjimo tyrinėjimui reikalui, bet šitas darbas egiptologams neatrodo ypatingai patraukiančiu; juos baido keistas, kartais mįsliskas šitų nrakraščių raštas ir nemažiau mįsliskas jų turinys.

Be išskaitytų čion veikalų, kurie iki paskutinių egiptinės kultūros dienų buvo dideliame populiariskume, paminėsimė vėlesnio atsiradimo raštus, kurie buvo dedami velioniu kapai; jie atsirado nuo mirusių knygos; ant jų bent reiškia matome jos įtekėmę. Tokia, pav., "Knyga apie atsidusimus", turėjusi, matomai, ypatingą garbę pas Amono-Ra kunigus ir kuniges*); joje yra žavėjimai, su kurių pa-

*) J. d'Horraek, Le livre des respirations, 1887; versata Rec. of the Past, IV, 119 ir sek.

gelba Izida atgaivino kuną savo brolio Oziriso; vietomis pastebiami joje dideli panašumas mirusių knygai; teip, pav., trumpa isteisinanti išpažintis primena 125tą skirsnį. Kita panaši knyga — tai "Knyga apie eįjimą per amžinąstį**). "Graudžios Izidos ir Neftisės giesmės***) buvo

*) Bergmann, Das Buch vom Durchwandel der Ewigkeit, 1877; is Sitzungs d. k. Ak. d. Wiss. in Wien.

*) J. d'Horraek, Les lamentations d'Isis et de Nephthys, 1886; to paties versata — Rec. of the Past, II, 117 ir sek.

teipgi labai prasiplatinusios; jas giedėjo per dideles šventes Oziriso garbei šito dievo šventamyje dvi moterys, kurios turėjo nuduoti dvi seseris — Izidą ir Neftisę, apverikiančias savo mirusį brolių. Teip pat "Litanija Sokara", iš tikrų yra šventinė giesmė, bet panašiai kitiems tolygiems veikalams, paliečiantiems myrio dievus, jos turinys skaitėsi turis magiskas ypatybes ir todėl ji buvo laikoma galinčia apsaugoti numirėlį nuo blogo. Britiškojo muzėjaus papirusė, apimančiame abu tik ką paminėtus veikalus*), yra teipgi

*) E. A. W. Budge, The hieratic Papyrus of Nesi — Amen (Archaeol. Lit., 393—408).

ir trečias, turėjusis, iš pradžių, matomai, pamaldiską vertę, tai — "Knyga apie numetimą Apepi", įdomi atsižinojimui apie saulinį mytą. Apie šitų veikalų senumą tuo tarpu negalima nieko pasakyti, remianties, turime medžiagą; teisybė, jie randasi suliginamai nesenuose nuorašuose, ir jie vargiai tėra senesni kaip 22ra dinastija. Magiškieji ir mystiskieji naujesniojo laiko veikalai gana skaitlingi, bet jų pagarsinta labai nedaug. "Knyga Amenhotepo, Gapiso sunaus"**) — mystiskas raštas, vartojamas kaip amuleta;

*) Maspero, Mem. sur quelques Papyrus du Louvre, p. 58.

paminėtas antraše žmogus buvo garsum ir išmintingų karaliaus Amenhotepo III (18tos dinastijos vienlaikiu). Šita knyga yra vėlesnio laiko veikalas ir Amenhotepo vardas duotas jai tik įgijimui didelio užsitikėjimo jos raganiška galybe.

Peržiūrėti čion veikalai padaro tik, rasį, menką dalį tikėjimiskos Egipto rašliavos dalį; daug esamo muzėjuose lygšiol dar nėra garsinta; teipgi daugelis naujų radinių gabenama kas metas iš Nyliaus klonfo, kurie paduoda vis naujesnius faktus sulysv senovės egiptiečio gyvenimo pažiūrų. Egiptiškojo tikėjimo vaizdas, kurį mės bandysime nupiešti, pasiremami esančiomis versmėmis, būtinai bus netikras, vienpusiškas ir su spragomis. Kaip ikišiolai naudojomeis moksliška medžiaga, išsiaiškins sekancioj skaidmoj.

*) Maspero, Mem. sur quelques Papyrus du Louvre, p. 58.

paminėtas antraše žmogus buvo garsum ir išmintingų karaliaus Amenhotepo III (18tos dinastijos vienlaikiu). Šita knyga yra vėlesnio laiko veikalas ir Amenhotepo vardas duotas jai tik įgijimui didelio užsitikėjimo jos raganiška galybe.

Peržiūrėti čion veikalai padaro tik, rasį, menką dalį tikėjimiskos Egipto rašliavos dalį; daug esamo muzėjuose lygšiol dar nėra garsinta; teipgi daugelis naujų radinių gabenama kas metas iš Nyliaus klonfo, kurie paduoda vis naujesnius faktus sulysv senovės egiptiečio gyvenimo pažiūrų. Egiptiškojo tikėjimo vaizdas, kurį mės bandysime nupiešti, pasiremami esančiomis versmėmis, būtinai bus netikras, vienpusiškas ir su spragomis. Kaip ikišiolai naudojomeis moksliška medžiaga, išsiaiškins sekancioj skaidmoj.

19. SKIRTUMAS PAŽVALGŲ Į EGIPTIŠKĄ TIKĖJIMĄ.

Nusistatymo Rakštai. Abelai apnekeėjimai ir abelai egiptinio tikėjimo apraša galima rasti privestuose augščiau abelo budo veikaluose. Beto: R. Lepsius, Ueber den ersten egyptischen Gotterkreis und seine geschichtliche-mythologische Entwicklung (1861 m.); P. Pierart, Essai sur la mythologie egyptienne (1879); Le pantheon egyptien (1881); R. Lepsius-Renouf, Lectures on the Origin and Growth of the Religion as illustrated by the Religion of ancient Egypt (1879); R. Pietschmann, Der egyptische Fetschdienst und Gotterkultus. Prolegomena zur egyptischen Mythologie (Zeitschr. f. Ethnol. 1878); K. P. Tiele, Geschiedenis van den Goddienst in de Oudheid I, 1893 (vokiskais vertimas G. Gorichio I, 1, 1895); I. Lieblein, Gammelaegyptisk Religion I—IV 1883—85; šito autoriaus pažvalgos, trumpai išdėtos nedidelėj knygelė: Egyptian Religion, 1884; H. Druegh, Religion and Mythologie der alten Aegypter, 1888; F. von Strauss und Torney, Der altheegyptische Gotterglaube I—II, 1888—90; E. Lefebure, L'etude de la religion egyptienne; Son etat actuel et ses conditions (R. H. 1886); A. Wiedemann, Die Religion der alten Aegypter, (1890); R. V. Lanson, Dictionnaire de mythologie egypte, (1881—88). apima abelkyvišką tikėjimą medžiagos. Labai svarbus Maspero' stypalinis R. H. 1888—1890 m. surinkti ir išaujo išauoti, Etudes de mythologie et d'archeologie egyptiennes I—II, 1892.

Iš pirmo karto pamėginus apsipazinti su šiolai kitu moksliškų apie egiptinį tikėjimą suradimų padėjimu, tuojau pastebime didelį skirtumą pažvalgų labiausiai atsižėmėjusių egiptologų. Nenoroms pasijunti esant šildaus kelio ir tuojaus pamatai, jog hipotėzos ir drąsus sustatymai tik iš dalies uždegina dideles tikro trobėsio spragas. Daugelis pamatinių klausimų liekasi be atsakymo; kadangi tas nėra galimū sulysv surinktos moksliškos medžiagos; prietam vėl, žiūrėk, ir užkliuvi už priešgynybių, tankiai atmetančių vieną kitą. To visko priežasties, žinoma, reikia įjėškoti, iš dalies, tolydzio augamame pažinime kalbos, paskui vienval pridėdamoj medžiagoj ir, antgalo, įvairiame autorių kompetentiskume; svarbiausia gi priežastis yra skirtume abelos pažiūros į egiptinę civilizaciją ir nevienodume atžvalgos taškų, nuo kurių tyrinėjotai žiūrį į savo uždavini.

Graikai egiptiskame tikėjime matė pagrindą visokiai išminčiai ir giliai mąstčiai; todėl jie visokiais būdais stengėsi suvesti ryšius savo dievų ir egiptiškųjų; tokius gi apsirėikimus, kaip gyvulių garbinimas, nepritinkančius augstiesniai protiško išsilankstymo laipsniui, aiškino simboliškai. Egiptinės kultūros savotiškumui ir senovybei jie turėjo guodone, kurios pakirsti visai nebuvo galima. Tolygi pažiūra atrado sau maž-daug reiškią išraišką ir dabartiniame moksle; į Egiptą ilgai buvo žiūrėta, kaip į stebuklų šalį ir jo kultūra buvo vaizdyta raudonomis spalvomis; tik pan-

(Toliau bus).

M. Konopnicka. PAGAL ĮSTATYMUS

Vertė Pranas Slušeis

(Tąsa).

— Klausyk, tu norėjai bėgti... turėjova eiti....

Kalbėjo greitai, tyliai.

Manka dirtelėjo į ją.

— Kas man ten pabėgimas! — sušuko garsiai. — Duokite dar degtinės!

Onutė su baimė apsidairė, bet niekas negirdėjo.

Ji pasitraukė į šešėlį, užpakalį triukšmingos minios.

Anksti rytą žemsgaris, perduodamas kalinius į rankas prasiblausio šaltysiaus, pasigedo vieno "numero".

Tris kartus sustatė, tris kart skaitliavo, ir vis jam stovėjo vieno. Iš pradžių labai tuom susirūpino, paskui užpyko, ir keliems kaliniam sudavė per sprandą, pagalios, matydama, kad ir tas nieko negelbės, mostelėjo ranka, užkeikė ir su valčiaus raštininku, kurs su Manka papirosą rudydamas, juokavo, nuėjo į smulkę susisildyti.

Kaliniai patyliai juokėsi. Jie gerai žinojo ko stovėjo.

Kruvina, be spindulių saulė jau pakilo virš žemės, kuomet Onutė, akių plotu bėgdama tuom pat vieškeliu, kuriom atėjo, pasiekė žinomą sau užkaborius palei Vislą. Šiuomi žygiu pabėgimas buvo, galima sakyti, be jokio apsvaistymo, be apmąstymo, jeigu prie to neškaitysime balso, kuris mergelei šnabzdėjo: "Gelbėkis, nes prazysli!"

Ji pati gal būtų nusistebėjusi, kad jai kas būtų pasakęs, kad tai yra pabėgimas. "Gelbėjosi tikrai", — daugiau nieko.

Likimas jai prijaudė. Ejo, eja, iš karto temydama ir vakarinę žvaigždę, paskui į rytinę. Iš vakaro, sutikdama žmones, ejo pamačiau. Tai viens, tai kits "pagarbino" ir ją; nieks negalėjo spėti, kad tai toji snulki, tamsi ypata, yra prasikaltė, pabėgėlė, areštantka.

Tik kuomet nieko aplinkui nesimatė, ji ejo skubina ir tik vėjas, blaskė ir purtė jos menką andaroką. Pagalios vėjas apribo, bet mergina vis skubinosi pirmyn ir pirmyn.

Ejo ir jos vargšė širdelė, dar jautė kokią tai neapyratą viltį.

Įėjus į užkaborius, pasuko, darydama didelę alkūnę, kad pasiektų Valentienę, perbut pasislėpus, dieną, o sutemus leistas toliau. Jai sekėsi; sargo nebuvo vartuose. Įsoko į keliorę užtroškus. Įėjus į ilgą, tamsią priemenę, nusistebėjo, kadangi čia buvo dabar šviesiau, negu paprastai. Paėjus toliau, išvydo, kad toji šviesa išeina per Valentienės duris. Dar labiau nusistebėjo ir ejo toliau. Visur buvo tyku. Pagalios priejo prie durų ir atšokė nuo jų, tartum atstumta. Kambarys buvo visiškai tūščias; tik vidury, ant aslos gulėjo šiaudų kuls.

Dar Onutė neatsigavo, kuomet durys iš priekais šugirdėjo, o ant slenkščio sustojo moterišką su viedru rankose.

— O pas ką jus? — užklauso.

— Pas Valentienę, pas skalbėją... kaip matau ji iš čionai jau išsikraustė.

Žmona pradėjo galva linguoti.

— Išsikraustė tamsta, išsikraustė! Tick tik, kad ne ji pati, o žmonės ją išsikraustė....

Ji žiūrėjo į kalbančią, burną pravėrus....

— Motina švenčiausia! — sušnabzdėjo už valandėlės užspringusių balsu.

— Taip, taip mergužele! Pasimirė senutė. Ką jus? Gal iš "familijos"? Mano Dieve! Kaip dabar, tai jie visi atsiranda, pinigų vuostinėja.... O kaip senutė nebuvo kam vandens laš paduoti, tai nieko nebuvo. Vat, apšleista ant senų metų mirė ir tiek. Gerai, kad ponas Jėzus pasigailejo ir atsiėmė pas save....

Onutė stovėjo tartum stulpas, įsmeigus akis į šiaudų kulį ant aslos. Kaiminka dusavo ir kalbėjo toliau:

— Keturias dienas kunas stovėjo.... tai ją išputė, Dieve duok jai dangaus karalystę, kad net baimė. Ir kaip negalėjo išpušti? Juk tai ir liga tokia buvo, kad jai pirmiausia kojos tino, o paskui toliau ir toliau, o kaip prie širdies daėjo, tai negalėjo pergalėti, nabagėlė. Vakarių palaudojo.... O kaipgi. Ir tai, kad ne manasis, tai dar iki šiandien būtų gulėjus, nes nebuvo už ką grabo nupirkti. Tik mes paskui apsitrusėm, ir policiją davėm žinią ir rakandus pardavėm. Bet ką? Kaip savininkas pradėjo atskaitinėti už nuomą, už viską, tai ir laidotuvėms nedaug pasiliko.... O ir prisikankino, prisikankino, net mes turėjome ją ant šiaudų ant žemės guldyti, taip sunku turėjo mirimą....

Pašaukė ją kas iš stubos. Garsiai atsiduso ir nuėjo.

Onutė negalėjo iš vietos pasijudyt. Kaip užlaužė rankas, taip stovėjo, pati apie save užmirus.

Tuomet iš užpečio išlindo katinas, kniaukdamas prislėgtu ir užkimusiu balsu. Sonai buvo įdubę, o akys žibantios, tartum dvi geltonos kibirkštys, priejo ir pradėjo trintis į merginos kojas. Mergina paėmė umus raukšlėjimas.

Parpuolė kniupščia ant šiaudų kulio. Kuris pasikrumpčiojimai tasė jos visa menką kūną.

Pagalios nusiramino, sukaltėjo poterių, nubūčiavo žemę, kuria mindžiojo sena skalbėja ir atsistojo. Katinas kniaukė, bet kasyk silp-

niau. Tuomet mergina pasilenkė, paėmė jį po skepetą ir dar kartą apsidairius tuščioj stuboj, išėjo.

VII.

Pajenčakienės namas, norints ir nuosaly buvo, bet jame visuomet budavo judėjimas. Žiurint ant namuko nuo kazarmių, pirmiausiai matėsi valgių krautuvėlė, kurios pusiau stiklinės durys, pajudintos, labai spiegiandiai skambino. Tasai skambutis atsiliepavo teip tankiai, kad buvo galima spėti, jog toj krautuvė buvo viskas, kas žmogui reikalinga. Bet viduryj ji visiškai kitaip atrodė. Jos lentyns buvo veik tuščios ir apdulkėję, tik ant žemės buvo su popierosais dėžutės, išdėjuose citrinos, pašieliai, tabakas, švaksas ir degutai. Toliau šale stovėjo patarnaujančios merginos, kasutė su duona ir pora dėžučių su nušvielintais saldumynais vaikams. Vienam kampe stovėjo sukruti prakurę ryšuliai, kitame druskos maišas, gasas ir bulvių kruvelė. Tai veik viskas, kas buvo galima pamatyti pirmu akies užmetimu. Toliau akys apsisistodavo ant perkeltinio uždangalo, kurs, pakabinatas tarp dviejų krautuvėlių spintų, dengė vedančius į tolmesnius namelio kambarius trepus. Tas purvinas skuduras veik tolydžio drebojo, tai nuo vėjo, tai nuo kokio tai prislėgto judėjimo, kurį buvo galima atspėti. Tas, kurs pabuvo toj krautuvėlėj nors valandą laiko, lengvai galėjo patėmyti, kad daugumas čia ateinančių klijantų, atsineša su savimi kokius tai pundečius, pakelius, ryšulius ir kad daugelis net jų ką nieko su savimi neatsineša, turi ką tai pasikudėti su pardavinėjančia mergina. Ir vienu iš kitus ji leidavo už uždangalo, neilgai laikydama krautuvėję ir tuomet tai atsidengdavo tie trys trepai, vedanti į nedidelę stubą, bet gana padoriai išpuostą. Skrynios, spintos, kamodės, viskas ten buvo užrakinta, o augštai paklotos lovos palei sieną, kur buvo pilna palmų ir šventų paveikslų, suteikė visai tai stubai rimtumo ir malonumo išvaizdą. Mažai, vienok, kas iš atėjusių ilgai čionai užtrukdavo. Visi ejo po kairę, kur, per pastumtas kamarėles, įeidavo į žemą, suodiną, labai plačią stubą, kur svarbiausią vietą užėmė didelis pečius ir arti jo stovintis ilgas stalas. Kitam kampe buvo kas tai panašaus į sieniką iš po kurio tarpais matėsi šviesios, tankios jaunosnių ir senesnių vaikų galvutės. Debesys karčių dūmų kybojo po lubomis. Į tą stubą dieną vienok įeidavo atsargiai, kalbėdama joje ištyko. Tik tarpais čia išsiverždavo vaikų balsai, tartum žvirblių čirskimas, greitai virstanti į kokį tai verkšlenimą ir verksmą. Užtai naktys čia budavo triukšmingos, aiškos ir šviesios. Pečių virė puodai, ant stalo garavo bludai, atsilosę ant suolų atėjunai rūkė, gėrė degtinę. Tarp jų matėsi maži vaikai, kurie teipgi gėrė, rūkė ir valgė.

Prie pečiaus tuomet atsistodavo pone Pajenčakienė, arba Pajenčevska, jau tarpatus moteriškę, galinti turėti arti šešiasdešimt metų. Jos mažos, rudos akys buvo tolydiname judėjime, o judamas galas plonos, raupeis apgraužtos nosies, rodos tik vuostinėjo aplinkui, ar nesuvisuos ko. Toji nosis ir akys laikė ant vadžių audringus tos stubos gyventojus, iš kurios, nepaisant į gerai uždarytas langynes išsiverždavo net laukan riksmų ir mustynės atbalsiai. Pajenčakienė kelis kart pati buvo bausta kalėjimu, kaip vagilka; todėl ji dabar surimtoje ir, mažai rizikuodama, tapo teip vadinama "aferistka".

Tokia ypata niekuomet pati nevagia. Ji priima ir parduoda vogtus daiktus ir laiko pas save didesnį ar mažesnį žmonių skaitlį, susidedantį iš visokio amžiaus žmonių, kuriuos į "darbą" siunčia, išduodama jiems reikalingus prisakymus ir paliepiamus. Vaikai sunėsa vogtus daiktus, o gauna už tai sriubos bludelių, arba kokį nors skarmalą ir nakvynę. Kas nieko neatneša, teipogi gauna, apie ką liudyja mėlynumas ant mažiau gabesnių, arba mažiau laimingesnių. Aferistka imasi už darbo mitriai ir apgalvojus. Ji ne susikompromituos bile kokių išsirinkimu, ypač kaslink vyresnių.

Dar tuomet, kuomet pati sėdi kalėjime (visos aferistkos mat pereina tą eilę), įsiziuri sau jaunesnes merginas, globėjasi jomis, atiduoda joms savo spingčius, skolina mūlą, siulus, vaišina degtinę, o tarpais užleidžia joms savo mėsos porciją, duodama kiekvienai kalinei.

Kuomet atbuna bausmę, atlanko ją, atneša joms apelsinų, bulkių, tai porą grašių; kuomet jau turi būti paliusuota, aferistka jau jį palei vartus laukia, paimti ją savo globon. Toks rinkimas, kaip matome, atsibuna su tam tikromis apeigomis ir išlaidomis. Jaunesnieji renkas be jokio sunkumo. Nieko nėra stebėtino, kad už pagelbas jie turi apsimokėti, ir apsimoka. O vaikai, alkanų, apiplysiusių dideliame mieste yra visuomet užteklinai.

Pajenčakienė jų laikė, turbūt apie dešimtį. Buvo vis tai "po seserei našlaičiai", tai vėl "po broliui našlaičiai", o tarpais "našlaičiai iš geros valios priglausti". Visi to namo gyventojai stebėjosi iš geros širdies pirklėnės. Tarpais dingdavo kaipkuris iš našlaičių; tuomet sakydavosi, kad Jonuks arba Antanuks atiduotas amato mokytis, o istuštintą ant sieniką vietą užimdavo naujas našlaitis. Vyresnės merginos teipgi tarpais dingdavo. Pajenčakienė tuomet atsidusdavo ir apgailestaudavo žmonių nedėkingumą, o normališkas mėlynų skaitlius ant jaunesnės "komandos" sprandų žyniai pasidaugindavo.

Tiek apie tās krautuvėles nuolatinius gyventojus. Nepastovūs gyventojai plaukdavo bangomis. Amatinkai vagis, imami iš visokių niekų, darbininkai be darbo, tarnai abiejų lyčių, žydai, kareiviai ir neapybotos rusijos liuosnorai — tas viskas atsargiai dieną o miniomis naktimis susirinkdavo, bardamiesi, taikindamiesi ir dalindamiesi iš ko didesnė dalis patekdavo į ponios Pajenčakienės skrynias. Kokį to urvo santikiai buvo su policija — nežinia. Vienok melu būtų pasakyti, kad policija nežinotų apie jo gyvavimą. Atbulai, su policija Pajenčakienė turėjo kokius tai senobinius nesuipratimus, dėlei panaikintu kurių kas sėdė uždegdavo lemputę prieš paveikslą Motinos Švenčiausios, o kas pėtyčia prieš Pono Jėzaus. Bet žemesnieji atstovai tos priešingos valdžios, pavieniai paimti, turėjo prie Pajenčakienės kokį tai silpnumą, kuris matėsi iš to, kad įeidavo piktai susiraukę, o išeidavo besisypsanti, su malonių raudonumu ant pirmiaus žiaurių veidų. Kiti visikai ten neįeidavo. Apie šiuos paskutinius galvodama, Pajenčakienė dusaudavo sunkiai ir rupestingai ir žiurdavo ant savo žalios skrynios. Apart to dar turėjo vieną rupestį. Policijoj žmonės keitėsi, o su juomi keisdavosi laipsnis veiklumo ir energijos. Nėra nieko pavojingesnio, kaip toki nauji žmonės, pakol neapsipranta.

Pas tokias tai duris, vėlybą žiemos vakarą, sustojo Onutė. Šaltas vėjas putė nuo Vislos, švilpiantis, perbėgdamas tuščius neapstatytus namais plotus, keli medžiai prieš kazarmes šlamėjo savo nuplikusiomis šakomis, ant gatvės nieko nebuvo, o kur nekur spingsantis žibintavas rodosi daugino jos giliai tamsybę.

Mergina valandėlę stovėjo, drebdama nuo šalčio ir kokio tai nežinomo išgascio, kuomet Pranciškonų bažnyčioj suskambino. Buvo kas tai tamė skambėjime permanciją. Suskambino kartą, sunkiai ir gailestingai susiubavo ore, sumaisė vėjo švilpimus ir nutilo. Vėjas vėl pradėjo, išskleidė sparnus, susvilpė basiais ir sniego stulpą pradėjo sukuti. Ir vėl tyku. Onutė, drebančiomis lupomis pradėjo kalbėti "Aniulatos Dievo"; iš po skepetos girdėjosi gailūs kniaukimas Valentienės katinu. Šnabzdėdama makinališkai poterių, mergina su baimė dairėsi į užpakalį, o širdis jos plakė, kokiamet tai keistame prislėgime.

Vėl suskambino. Įtemptas, paniuręs, žiaurus aidas musė oran palengviu, pertraukianmu dejaviniu. O čia pat iš už upės lėkė vėjas, didžiai švilpdamas, nesdamas, tartum šauksmus, pagelbos šaukiančių. Ir vėl tyku. Tik medžiai prieš kazarmes girgždėjo, tai pašlenkdami, tai atsitieddami. Mergina pabaigė poterių ir jau norėjo įeiti, kuomet ant jos užėjo koks tai su maišu ant pečių einantis žmogus, kurs teipogi į krautuvėlę ejo.

— Kas čia po velnių! — užkeikė — kad teip ant kelio stovėt! Eit, tai eit, o ne tai vietos neužimt!

Jį persigandus pasitraukė. Durys atsidarė ir vėl užsidarė. Mergina pasiliko lauke abejojanti.

Tuomet trečiu kartą suskambėjo varpas; kylanti jo špizinės krutinės verksmai platinosi šaltam ore dideliais ratais, žadindami kokius tai tolymus aidus.

Bet kylanti šis naujo audra nuslopino juos ir nunešė. Išgastingas švilpimas perlėkė per kaminius, kreigus, paskui išsitiesė į dejavimus, paskui į kurtų staigimą.

Onutė vėl pradėjo poterių šnabzdėti. Nežinojo ar eit, ar ne. Kasžin ką ją laikė prieš tą duris, rodėsi jai, kad vėjo švilpime girdi rupestingą senos skalbėjos balsą, kuri šaukia: "Onute! Onute!.... Ji atuko galva prie Vislos, šnabzdėdama "amžiną atilį".

Kartu nuo miesto pasigirdo greitas trepsėjimas, kurį lydėjo skambanti vaikų balsai.

Keletas vaikų sustojo šale žibintuvo. Vartė kasžin ką atydziai, galvās palenkę.

— Arba są kvailas — kalbėjo vienas — viską bobai atiduot? Ką popierėlės, jai popierėlės, tegul jās, bet keturdesimtis ir varikiakai, tai musų.

— Žinoma, — patvirtino mažiausias, gal kokių septynių metų. — Arba tai žmogus ne nusidirbi? Ar ne nušali?...

Ir tartum patvirtinimui savo žodžių, mindžiojo ant vietos smulkiais kojomis ir drūčiai traukė pamėlynavusią, užrištą nosiukę.

— Tik dalyk, Juozuk, teisingai! — priminė trečias.

Juozuks apsimandė.

— Kvaifys! Teisingai aš jam dalysiu!

O ar tu uždirbai šiandien ką nors!

— Kaip maną myli, Juozuk! Kad teip laimingai rytojais nesulaukčiau, kad nuo šitos vietos nepasijudinau.... — jis teisinosi užpultas, mušdamasis į krutinę smulkia kumščia, — ar tai ne aš pirmutinis užkabinau tą storių.

— Matote jį? Pirmutinis! O ar ne Vituks užstojo jam kelią nuo kavinės?

— Bet kur tau! — pridūrė mažasis. — Ne Vituks, ne!

— Nusiraminkite! Nusiraminkite! Blogiausia, kad Vituką paėmė! Vėl senoji pasius....

— Žemsgaris čia, žemsgaris!.... — suriko mažasis.

Jie išsiskirstė vienoj valandoj.

Išlikrųj ejo kas tai sunkiais, lygiais žingsniais.

Onutė pastūmė duris ir įėjo. Toj valandoj krautuvėje buvo pati Pajenčakienė.

— Ko reikalaujate? — užklauso matydama, kad mergina sustojo palei duris.

Onutė priejo ir pabūčiavo jai į ranką.

— Norėčiau.... norėčiau....

Nežinojo kaip tą pasakyti.

— Eikš paskui mane — tarė Pajenčakienė eidama į kambarius.

Suterštas uždangalas pasijudino, prasiskyrė ir uždengė įėjusią Onutę.

— Ko tai tamsta norėjai? — užklauso.

— Norėčiau čia pasilikti.... tarnauti....

— Pasilik? Gal dėlto, kad apvuosčius visus kampus — pabėgt?

— Nepabėgsiu — kurčiu balsu atsakė Onutė.

— Neturiu pas ką bėgti?

— Kas su jumis? Pabėgt iš apsiubuvimo? O gal stačiai?

Mergina tylėjo.

— Ilgai kalėjote?

— Tris metus....

— Fiuu!.... Tai už gerus darbelius matyt....

Mergina galvą nuleido.

Staiga iš gretinės stubos išsiveržė riksmas, girdėjosi stumdymais, muštynė.

Pajenčakienė greit atsikreipė į duris.

— O kad jus ir kur su tokiu riksmu! — tarė. — Vėl būriųbės susimušė.... Dievo bausmė!....

Klausė valandėlę laukdama, bet riksmas dauginosi. Kas blogiausia, kad jai pasirodė esant svetimiems balsams. Ejo pažiūrėti.

— Palaukite čia truputį — tarė — tuoj aus....

Nepabaigė dar, kuomet durys atsidarė ir pasirodė žemsgaris. Už jo buvo antras, trečias, gilumoj matėsi jų daugybė.

Tas, kuris ejo pirmutinis, šoko prie merginos ir nustvėrė ją, kas jam atrodė paslėptu po skepetą. Onutė suriko persigandus ir, palikęs žemsgariui rankose skepetą su kniaukiančiu katinu, kaip pašėlus puolėsi nuo trepu, paskui per krautuvėlę, per duris ir, užsoko ant žemsgario, kurs su koku tai milžinu ėmėsi, tekina pasileido prie Vislos. Ausysė turėjo švilpimą ir triukšmą, akysė ugnį. Rodėsi, tartum ją vėjas neša. Paskui save girdėjo vejančius balus, priešais save matė upę. Kokšai tai gailestingas balsas, šaukė paskui ją: "Onute, Onute!"

Prieėjo prie kranto, užsoko ant ledo ir puolė galva žemyn į vandenį.

Sumarmėjo vanduo ir užtiesė ant jos mėlynus, paniurusius, kasyk toliau skriejančius vandens sukuriu ratus.

Toj valandoj prieėjo žemsgaris ir išvydo dvi tamsoje baltuojančias rankas, kurios iš vandens išsikišo ir vėl nugrimzdė....

Vėl pas Pranciškonus ilgą dejavimu sugaudė varpas.

VIII.

— Na, na! — kalbėjo už dviejų mėnesių jaumas gydytojas į sergančią kalinę, gulintį abelnoj kalėjimo ligonbučio stuboj. — Na, na! šiandien visai neblogai atrodo, už kokios savaitės tavę ir išleisiu.

Sudavė kelis kart per potį.

— Baisiai susibaigė — tarė pats sat.

Išlikrųj ji atrodė, kad su kiekvienu jos pasijudiniu girdėsis, atprautų suvystusią ir prižiūvusią odą, kaulų braskėjimas.

— Prižiūrėtoja! — atsikreipė gydytojas į moteriškę sergančią ligonius. — Ar negalėtumėt duoti ligonei ką nors stipresnio, truputį pieno, buljono?....

Moteriškę pečiai truktelėjo ir rankomis skėstelėjo.

— O ką stipresnio? — atsakė — gauna arbatos, zupės.... tą ką ir kitos.

Gydytojas nekantriai liežiuvu plekstelėjo.

Susilaikė vienok ir, atsigrįžęs į ligonę, pataisė jai pagalvį.

— Negulėk teip tolydžio — tarė. — Mėgink truputį pasikelt, pasidėd ant lovos.

Ji pasijudino, norėdama išpildyt paliepiamą, bet buvo matoma, kad jai tas sunkiai sekasi. Prabėgantis tarnas įkišo galvą per pusiau praviras duris.

— Ponas viršininkas su kokia tai ponia — tarė.

Gydytojas išsyk susiraukė, paskui prasišleivė, ir, pataisęs balta ranką plaukus, priejo prie durų.

Draugystė artinosi.

— Bet ką čia — kalbėjo mandagių balsu ponas viršininkas, — tai jau neleisiu tamsta, pakol nedasizinosiu, ar nėra kokio pavojaus.

Gydytojas! — tarė, stovėdamas ant slenkščio, — ar galima įeiti?....

Gydytojas nusišypsojo.

— Kas nesibijo, tas visur gali įeiti.

— O matai tamsta! — sušuko ponia. — Aš nesibijau.

Prisiartinio prie slenkščio, įėjo.

Pirmutinėj nuo durų lovoj gulėjo jauna moteriškę, daugiau į skeletą, negu į gyvą žmogų panaši.

Salė jos gulėjo apie pusės metų geltonas kaip vaskas kulkis, per miegus krutydamos pabalusiomis lupomis.

Ponia pasilenkė prie jo.

— Ak, nabagėlis, turbūt alkanas!

— Nieko jam nebus iki pat myriui! — nusijuokė ponas viršininkas. — Žiūrėk, tamsta, koks godus!

Įkišo jam į burną pirštą. Vaikas nustvėrė jį ir neatmerkdamas akių pradėjo žįsti. Prakaito lašai išsirito ant jo geltono, rankšlėto veiduko. Nesulaukdamas jokios savo darbo

(Toliaus bus).

(Tęsia nuo ketvirtos pusės.)

laikomos tyrinėtojų rankose ir matomos jiems ant stalo. Sirame posėdyj pirmu kartu mediumei užėjo tipulys, gal dėl jos didesnio įsitikėjimo į juos. Bagally laike jos dešinę ranką ir koją, Carringtonas kairiąją ranką ir koją (apsireiškimai paprastai tankimes kairėje pusėje), kuomet Teildingas sėdėjo prieš ją pas kitą stalo galą. Po kelių mažesnių apsišikimų jie matė viršų jos galvos būtų daiktą; jis buvo daugiau pašas, apie 6 ketv. colių. Jo tirtį ar sudėtį, jie sako, sunku yra pasakyti. Situ, sakytum, sumedžiagėjusių daiktų svyčiojimai yra toki greiti, kad jų negalima ilgiau matyti kaip sekundą ar dvi. Kartais šitie daiktai pasirodo migliniais, ruginiais ir neaiškiais; kartais jie buva tvis tesniais ir be skaidros, bet nerib to išvyzdjo; kartais aiškios rankos matoma, su visa rankų išvaizda ir teip tvirtos, kad pajudina medžiaginius daiktus ar per kurtinas griebia tyrinėtojus su tokiu smarkumu, kad tie pašoka savo krasėse. Šitos baltos rankos visuomet pranyksta už kurtinų; vadinasi, jos nueina už kurtinų lyg kad surinkimui savo pajėgų sekantiam apsišikimui.

Be šitų, daug kitų apsišikimų jie matė, antai: stiprus vėjas putė nuo perdarinio; bubnelis tris pėdas' augstinį pašoko nuo aslos; išpaudas molių padarytas "smėkinių veidų ir rankų, ir tt.

Idomu, kad jos protinis stovis yra vydingesnis už jos fizinį, stovį. Kelis kartus Eusapija buvo blogame upe dėl naminių kliaucų. Tas priverė laukti apsišikimų daugiau kaip dvi valan.

Is visa ko yra aiški, kad šitie atsitikimai su Eusapija Palladino yra tikri; jeigu jie nurodo į buvimą spekos ar spēkų, nepripažintų šios dienos fizikojo mokslo, tai jie reikia skaityti mokslui labai svarbiais.

NUO "BIRUTĖS".

Siuo laiku "Birutė" užsiėmusi pastatymu ant scenos dviejų svarbių veikalų: "Blindos" ir "Živilės". Pirmutinis veikalas jau pernai buvo kartą pastatytas ant scenos ir jį, turbūt, didesnė dalis Chicago publikos atsimena. Siuosmet "Birutė" stato "Blindą" "Ausros" draugijos naudai, ir tuomi nori išpildyti prašymą nevien "Ausros" draugijos, bet teipgi ir daugelio pavienių ir kitų lietuvų, kurie atsitiktinai nori "Blindą" antrą kartą pamatyti ant scenos. Mat teip labai pačio šitas veikal

Tokis užsispyrimas duoda energijos ir jėgų mažesniems. Smagu būtų, kad Chicagoje, kuri yra didžiausia lietuvių kolonija visame sviete, ne tik keturi lietuvių chorai būtų, bet dešimtis ir daugiau.

Pavasaryje "Birutė" mano surengti didelį susjungtinį koncertą, todėl kviečia prisidėti prie to darbo visus naujuosius chorąs, kad tokių būdų būtų galima pastatyti ant scenos nemažiau kaip kokią 300 ypatų. Waukegano chorąs, kuris, rodosi, geriausiai laikosi ir labiau prastilavines, prisidėjo jau dalyvauti koncerte ir abieji susijungti su "Birute". Pastitiki, vienok, kad ir Chicago chorąs neatšakys arčiau susiristi su "Birute", ypač todėl, kad jie tuosmi gali daugiau laimėti, negu žudyti. Paveizdan, "Birutė" turi savo nuosavybę daug gražių lietuviškų dainų, kurių kitur negalima gauti. Prisidėję prie "Birutės" galės gauti iš centro ir tokiu būdu galės geriau ir sparciau lavintis, negu neprisidėję.

Beje, reikia dar paminėti, kad visus naujuosius chorąs veda "Birutės" chormeisteris p. K. Strumskis.

J. Ilgaudai

IŠ VISUR

Pastraikė nuo vietos liberališkų Ispanijos ministerija. Priedargsto todėl, kad dalis liberalų pakėlė protestą prieš norą Priedargsto susitaikyti su respublikonais. Naują ministeriją sutvėrė vadovas demokratų Canalejas. Reakcionieriams atgauti valdžią nepasisekė.

Anglijos darbininkų partijos vadovai apreiškė, jog tos partijos atstovai parlamente neis išvien su randa. Taigi ministerija Asquithas remtiesi vien ant airių atstovų, nes perinaži vien liberalų, jų neuzina. Nežinia todėl kaip ilgai Asquithas ministrija galės laikytis.

Svedijos įvestas tapo monopolis degtinės dirbimo. Kapitalas paėmusios monopolį kompanijos siekia 4 milijonus doliarų.

Nesutikimai tarp amerikoniškų mašinistų ir konduktorių ant Mexico rando geležinkelį likosi prasalinai. Afri kokių pamatų susitaikė kompanija su tarnaujančiais, to negarsina, nes abidvi pusės pasidėjo tą paslaptyi laikyti. Didžiausi nesutikimai buvo užtai, kad gelzkelis užveizda protegavo mexikonus.

Prancūzijoje vėl užtvino vandens upių. Marnoj ir visos klones gyventojus išvijo iš namų. Per užtvina Marnos slugimas vandens upių. Seinoj apsisisto į 24 val. vanduo joje vėl pakilo ant 9 colių.

Paryžiaus laikraštis "Matin" gavo žinią, buk atstatytas Turkijos sultanas Abdul Hamid bandė nusizudyti, jis bandė su šilkinė skepetaitė pasismaugti.

Ir Belgijoje užimė tvana. Išsiliejo per krantus upė Meuse. Miestuose Flunalle ir Jemeppe užtvine vandens užliejo 200 namų; mieste Liege priemiesčių gatvės vandens apsemtos.

Laikė paskutinių tvanų. Paryžij 14100 namų buvo vandens užlietu. Iš viso gi Paryžių yra 84000 namų.

11 d. vasario, ant Terpėminių jurių siautė smarkios vėtros, laike kurių prie salos Mujorka paskendo prancūziškas garlaivys "General Chanzy" su visais ant jo buvusiais žmonėmis, tik vieną pasisekė dar gyvą išgriebti. Priėgė išviso 156 ypatos. Priėgė rusių daugumas — tai prancūziškieji oficerai ir urėdninkai iš Algiero. Terp prigriusų yra ir tris amerikoniškieji aktoriai.

Orlaivininkas Juozas Brucker mano ant prieš vėją paleičiančio rlaivio nuo salos Tenerifos (Afrikos pakrantė) atlikti kelionę į Ispaniją ir Ameriką, kas žinomi nukentėjusių nuo kurtinėjties randas gavo 10 ir jūdinam, kuriuos paskyknomet mrlamentas. \$50000 (Londono majoro.

\$8000 nuo prancūzų gyvenančių mieste San Francisco, 4000 dol. nuo International Harvester Co. Chicagoj.

Paryžiaus teismas pasmerkė amerikonišką milijonierių iš New Yorko, Heraldą Vanderhiltą, užmokėti vienam jo automobiliaus pervazinotam 1907 m. balninkui \$4500.

Prancūzijos randas, susilpinti nuo tvanų nukentėjusių gavo 4000 dol. nuo New Yorko vaizbos randa. Randas nukentėjusiųs nu tvanų duoda po 1000 dol. paskolą ant penkių metų be jokių palukų.

Darbininkų partijos vadovai Anglijoj apreiškė, jog jų atstovai naujame parlamente neis išvien su randa; jų neuzganėdina rando sumanyti menkūčiai susiaurimai privilegijų lordų būd. Airių gi lygos vadovas Redmond apreiškė, jog airiai parlamente irgi dykai nerems rando, bet rems taisyk, jeigu randas suteiks Airijai autonomiją.

Nicaraguos revoliucionieriai, po vadovystė jenerolų Chamorro ir Masis užėmė buvusį prezidento rancose miestą Matagalpa. Pasipriešinimo, nepatiko, nes prezidento karūnėnė jau pirma iš miesto pasitraukė. Šitas miestas yra tik 80 mylių nuo krašto sostipilio Managua.

Prusuose daugelyj vietų ypač darbininkai laikė susirinkimus ir kėlė demonstracijas protestuodami prieš rando sumanytą Prusų seimn rinkimų reformą. Daugelyj vietų buvo minų susirenimai su policija. Mieste Hallej 2000 darbininkų susirėmė su policija. Policistai vartojė kardus ir daug žmonių sužeidė. Smarkūs minų susirenimai buvo teipgi Karaliaučij (Prusų Lietuvoj); čia teipgi daug žmonių sužeista. Svarbios demonstracijos minų buvo Koelne, Niedorfe, Essenė. Didžiausi vienok susirenimai minų su policija buvo mieste Naujamė Munstere, Holsteino provincijoj. Mieste Hallej policija pagelbon pasaukė karinmėn, bet jai atkakus ant gatvių minios nusirmino.

Ant galo prapuolės šiaurų tirtinėtojas Dr. Cook, atsirado, bet ne Europoj; jis ant vokiškio garlaivo "Oziris" atkako į Valdivia, pietinėj Amerikoj. Jis su savo motere į garlaivį sėdo mieste Montevideo. Iš Valdivios jis iškeliavo pasikui tuojaus šiaurų link. Vaziuoją jis užsidengęs pravarde kokio ten T. Craigo.

Chili pakrantėse susidaušė garlaivys "Lima". 205 žmones išgelbėjo angliskas garlaivys "Hatumet"; liko dar 88 ypatos. Jas gelbėti išplaukė Chili kariškas laivas.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

Itakoj upės Garonnos paskendo prancūziškas garlaivys "Epritan". Priėgė keturius igulos ypatos.

susirinkimą paskutiniame nedėdieny šio mėnesio, t. y. 27 d. vasario. Ridiko svetainė, apkalbėti reikalus ateinančio susivaziavimo T. M. D.

Taigi, meldžiū, vardan 22 kuopos T. M. D. kaip seniausios Chicagoje, T. M. D. kuopų viršininkų priduoti savo antrašus vėliausiai iki 22 d. vasario, kad būtų galima suspėti pasiūsti užkvietimą ant 27 tos dienos susirinkimam. Malonė-tume, kad kuopos savo susirinkimam išrinktų po kelis atstovus geresniam veikimui ir rengimui T. M. D. susivaziavimo. Atminkit, nieli draugai, jog mes turime daug reikalų atlikti, o laiko jau nedaugiausiai turime, užtai turime ruoštiesi antko. Juo ankščiau, juo geriau!

Vardan 22 kuopos T. M. D. **Frans Eismontas.**
Antrašus malonėkite siūsti raštininko antrašui:
Antanas Šliakis,
3321 Auburn ave.,
Chicago, Ill.

Talpiname, nenorėdami užvilkti, bet atkreipiamie kuopos viršininkų atidą, kad raštus T. M. D. reikalų reikia siūsti per T. M. D. reikalų redaktorių Laukį. Apie tai juk ne ant juokos pagarsinta, bet tą pagarsinimą reikia pildyti.

Red.
ATSAKYMAI.
Visoms kuopoms, kurios atsiuntė ofisijališkus nutarimus apie 3 kuopos iš Brooklyno "komisiją".

Esame dėkingi už palaikymą ir užsitikėjimą išreikštą Centro Valdybai, vienok atsiprasome už netalpinimą tų nutarimų skiltyse orgauno, nors minėti nutarimai ir labai yra mums prielankūs. Jau buvo pranešta, kad "lai paskutinis žodis priguli apskustamjam", todėl ir susilaikome nuo talpinimo minėtų nutarimų. Jie bus perduoti III T. M. D. seimui, kuris tars tame reikale žodį; tad visos kuopos netik galės, bet mes prašysime jų išreikšti savo nuomonę apie minėtą "incidentą".

B. K. B.
NAUJAI UŽSIMOKĖJŲ UZ
1909 M.

Du Bois, Pa., 67 kp.: T. Valunas, J. Masonis, J. Petrauskas, K. Šupienis.

Chicago, Ill., 22 kp.: Algirdas ir Vitas Garlaunukai.
Mahanoy City, Pa., 8 kp.: M. Batulėvičius, J. Valiukevičius, K. Šabas.

Coal Center, Pa., 39 kp.: M. Kaleinikas, M. Sarpalius, M. Kliš-mavičius, S. Sarpalius, S. Ci-pliackas, P. Sanvaitis.

Chicago, Ill., 37 kp.: V. M. Valantin (uz 1909 ir 1910 m.).

New Britain, Conn., 23 kp.: J. Janušonis, M. Petrukevičius.

Grand Rapids, Mich., 58 kp.: S. Korsikas, P. Draugelis, A. Urbouavničia, G. Bielinis.

Philadelphia, Pa., 4 kp.: J. Balčiunas, K. Deve, F. Juodis, S. Vasiukonis, K. Velykis, M. Velykis, I. Biekunas.

Girardville, Pa., 110 kp.: J. Maurasaitis.

Pavieniai.
Denver, Colo., G. Martin.
So. Boston, Mass., O. Migaučiūtė.

St. Louis, Mo., J. Deckus.
Athens, Ill., K. Palutis.
V. A. Greičius, T. M. D. sekr., 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

Forest City, Pa., 6 d. vasario pas "Gulbiną" nuo T. M. D. kuopos susirinkimas sutarkymui kuopos. Valdyba išrinkta vienbalsiai; prezidentu — A. M. Makauskas; sekretoriu — Petras Vaškevičia; kasieriu — J. Juozapaitis. Kuopai duota 82 numeris. Prisirašė 5 nauji nariai; viso kuopa turi 13 narių, priguli ir pora iergerių. Tikimės, kad kuopa pasididys, nes pirmininkas darbštus vyras.

Pirmin. — A. M. Makauskas, Box 312, Forest City, Pa.

22 kuopa T. M. D. laikė mėnesinį susirinkimą 13 d. vasario, J. Ridiko svetainėje. Apart kuopos reikalų, nutarta išrinkti komisiją susizinti su kitoms kuopoms rengime ateinančio T. M. D. susivaziavimo, kuris bus sykiu su S. L. A. seimu Chicagoje.

Į komisiją įėjo: Fr. Eismontas, Antanas Šliakis ir Raulinaitis. Nustarta: susizinojusi su visų kuopų viršininkais, susaukti nepaprastą

susirinkimą paskutiniame nedėdieny šio mėnesio, t. y. 27 d. vasario. Ridiko svetainėje, apkalbėti reikalus ateinančio susivaziavimo T. M. D.

Taigi, meldžiū, vardan 22 kuopos T. M. D. kaip seniausios Chicagoje, T. M. D. kuopų viršininkų priduoti savo antrašus vėliausiai iki 22 d. vasario, kad būtų galima suspėti pasiūsti užkvietimą ant 27 tos dienos susirinkimam. Malonė-tume, kad kuopos savo susirinkimam išrinktų po kelis atstovus geresniam veikimui ir rengimui T. M. D. susivaziavimo. Atminkit, nieli draugai, jog mes turime daug reikalų atlikti, o laiko jau nedaugiausiai turime, užtai turime ruoštiesi antko. Juo ankščiau, juo geriau!

Vardan 22 kuopos T. M. D. **Frans Eismontas.**
Antrašus malonėkite siūsti raštininko antrašui:
Antanas Šliakis,
3321 Auburn ave.,
Chicago, Ill.

virime gardžių ir sveikų valgių; ekonomijos ir abiejujų vedimo. Visi kaitai apmokanti Draugijos "Apšvietos". Čia yra labai gera proga pasinaudoti, jei tik būtų geras noras. Nereikalaujama pinigų ir draugija, jeigu nenori. Sita mokykla visiškai laisva. Apart užsimokėjimo už to vakaro, proviziją, kurią "vartoja" viršmūi, nieko mokėti nereikia. Dabar yra lankanti apie 12, tai pareina mokėti po 2 ar 3 centus ypatai; rodosi, kad tokios išlaidos negali nei vieną apsunkyt. Pagaminus valgius pačios suvalgo ir linksmiai laiką praleidžia. Dabar, užstojus gavalai, pasibaigus visokioms vakarūnoms, yra daugiau laiko, tai būtų labai naudinga pasinokyt. Zinotumėt, kaip gardžiai ir sveikai pagamintu maistu prašalintumet daug ligų ir kitų nenaloniųjų iš savo namų, ne labai naudinga žinoti, kokio maisto mums kumas daugiausiai reikalauja, ir kiek? Tas viskas klišioj yra aiškinama. Mokyklos vieta: 831 — 33-čias Pl., Chicago, Ill. Mokslas atsiubna kiekvieną sėdę 7:30 val. vakaro.

M. Damijonaitienė.
Aštuntą Anšros prelekciją, te-muoj Halleyo kometa (žvaigždė su uodega, kuri šimet bus matoma); skaitys J. Ilgaudas, 20 d. vasario, 1910 m., Lithuanian Club svetainėje, 3149 So. Halsted st., Pradija 3 val. po pietų. Įžanga 10c. ypatai.

IS KENSINGTON, ILL.
Cionai nemažai būrelis lietuvių gyvena. Jie ganė darbštus, nepadangiausiai girtjokijauja. Stoka čia vien gerų vadovų; kurie galėtų parodyti kėlą, patraukti prie gerų darbų. Ačiū chigagiečiams, kurie nepatingėjo atsilankyti pas mus uždegti žiburėlį šviesos. Laikraščiai cionai ateina neperdaugiais, o knygyno nėra dar. Darbštieji lietuviai patinka daug priešių, kurie sunkina darbą. Dabar užmanoma įsteigti darbininkiską mėsinyčią, kaip cionai vadina bučernę. Matydami, kad priešai sunkina iš visų pusių darbą, užimanėme paprašyti kun. F. B. Sarapino, kad partų parapijonams tvirtaus risti-pliackas, P. Sanvaitis.

Chicago, Ill., 37 kp.: V. M. Valantin (uz 1909 ir 1910 m.).
New Britain, Conn., 23 kp.: J. Janušonis, M. Petrukevičius.
Grand Rapids, Mich., 58 kp.: S. Korsikas, P. Draugelis, A. Urbouavničia, G. Bielinis.
Philadelphia, Pa., 4 kp.: J. Balčiunas, K. Deve, F. Juodis, S. Vasiukonis, K. Velykis, M. Velykis, I. Biekunas.
Girardville, Pa., 110 kp.: J. Maurasaitis.

Pavieniai.
Denver, Colo., G. Martin.
So. Boston, Mass., O. Migaučiūtė.

St. Louis, Mo., J. Deckus.
Athens, Ill., K. Palutis.
V. A. Greičius, T. M. D. sekr., 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

Forest City, Pa., 6 d. vasario pas "Gulbiną" nuo T. M. D. kuopos susirinkimas sutarkymui kuopos. Valdyba išrinkta vienbalsiai; prezidentu — A. M. Makauskas; sekretoriu — Petras Vaškevičia; kasieriu — J. Juozapaitis. Kuopai duota 82 numeris. Prisirašė 5 nauji nariai; viso kuopa turi 13 narių, priguli ir pora iergerių. Tikimės, kad kuopa pasididys, nes pirmininkas darbštus vyras.

Pirmin. — A. M. Makauskas, Box 312, Forest City, Pa.

22 kuopa T. M. D. laikė mėnesinį susirinkimą 13 d. vasario, J. Ridiko svetainėje. Apart kuopos reikalų, nutarta išrinkti komisiją susizinti su kitoms kuopoms rengime ateinančio T. M. D. susivaziavimo, kuris bus sykiu su S. L. A. seimu Chicagoje.

Į komisiją įėjo: Fr. Eismontas, Antanas Šliakis ir Raulinaitis. Nustarta: susizinojusi su visų kuopų viršininkais, susaukti nepaprastą

susirinkimą paskutiniame nedėdieny šio mėnesio, t. y. 27 d. vasario. Ridiko svetainėje, apkalbėti reikalus ateinančio susivaziavimo T. M. D.

Taigi, meldžiū, vardan 22 kuopos T. M. D. kaip seniausios Chicagoje, T. M. D. kuopų viršininkų priduoti savo antrašus vėliausiai iki 22 d. vasario, kad būtų galima suspėti pasiūsti užkvietimą ant 27 tos dienos susirinkimam. Malonė-tume, kad kuopos savo susirinkimam išrinktų po kelis atstovus geresniam veikimui ir rengimui T. M. D. susivaziavimo. Atminkit, nieli draugai, jog mes turime daug reikalų atlikti, o laiko jau nedaugiausiai turime, užtai turime ruoštiesi antko. Juo ankščiau, juo geriau!

Vardan 22 kuopos T. M. D. **Frans Eismontas.**
Antrašus malonėkite siūsti raštininko antrašui:
Antanas Šliakis,
3321 Auburn ave.,
Chicago, Ill.

Talpiname, nenorėdami užvilkti, bet atkreipiamie kuopos viršininkų atidą, kad raštus T. M. D. reikalų reikia siūsti per T. M. D. reikalų redaktorių Laukį. Apie tai juk ne ant juokos pagarsinta, bet tą pagarsinimą reikia pildyti.

Red.
ATSAKYMAI.
Visoms kuopoms, kurios atsiuntė ofisijališkus nutarimus apie 3 kuopos iš Brooklyno "komisiją".

Esame dėkingi už palaikymą ir užsitikėjimą išreikštą Centro Valdybai, vienok atsiprasome už netalpinimą tų nutarimų skiltyse orgauno, nors minėti nutarimai ir labai yra mums prielankūs. Jau buvo pranešta, kad "lai paskutinis žodis priguli apskustamjam", todėl ir susilaikome nuo talpinimo minėtų nutarimų. Jie bus perduoti III T. M. D. seimui, kuris tars tame reikale žodį; tad visos kuopos netik galės, bet mes prašysime jų išreikšti savo nuomonę apie minėtą "incidentą".

B. K. B.
NAUJAI UŽSIMOKĖJŲ UZ
1909 M.

Du Bois, Pa., 67 kp.: T. Valunas, J. Masonis, J. Petrauskas, K. Šupienis.

Chicago, Ill., 22 kp.: Algirdas ir Vitas Garlaunukai.
Mahanoy City, Pa., 8 kp.: M. Batulėvičius, J. Valiukevičius, K. Šabas.

Coal Center, Pa., 39 kp.: M. Kaleinikas, M. Sarpalius, M. Kliš-mavičius, S. Sarpalius, S. Ci-pliackas, P. Sanvaitis.

Chicago, Ill., 37 kp.: V. M. Valantin (uz 1909 ir 1910 m.).

New Britain, Conn., 23 kp.: J. Janušonis, M. Petrukevičius.

Grand Rapids, Mich., 58 kp.: S. Korsikas, P. Draugelis, A. Urbouavničia, G. Bielinis.

Philadelphia, Pa., 4 kp.: J. Balčiunas, K. Deve, F. Juodis, S. Vasiukonis, K. Velykis, M. Velykis, I. Biekunas.

Girardville, Pa., 110 kp.: J. Maurasaitis.

Pavieniai.
Denver, Colo., G. Martin.
So. Boston, Mass., O. Migaučiūtė.

St. Louis, Mo., J. Deckus.
Athens, Ill., K. Palutis.
V. A. Greičius, T. M. D. sekr., 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

gai ir pašalinės ypotos, mokinas; dainuoti; mokinas ir Apuko drama, "Kova už laisvę", kurią statys ant scenos 2 d. balandžio. Tai gi kensingtoniečiai, roslandiečiai ir West pulmaniečiai prie darbo! Dabar manoma sutverti T. M. Draugijos kuopą.

N. A. Vilimaitis.
Redakcijos atsakymai.
Filmačiui. Paaikinti žodžius gali tik tas, kas laisvą rašė. Tasmistą apeinančius žodžius gali paaikinti tik T. M. D. pirmininkas; prie jo todėl reikia kreiptiesi.

REIKALINGAS
kaidžių rinkėjas (zeceris) "Lietuvos" spaustuve. Tegul atsišaukia tikrai pirmos kliasos rinkėjas ir drukorius.

APGARSINIMAI.
ŽODIS, PROTINGIEMS.
Protingas žmogus nereikalauja ilgų aiškinimų. Keli žodžiai, tai viskas ko jam reikia. Jeigu jam pasakysime, kas neatbutinai yra reikalinga jo gerovei, užlaikymui jo sveikatos, kiek ir koki turimi vartoti maistas, kas jam neatbutinai ir, jeigu bus patenytas sumažėjimas jo apetito arba kuniškų pajėgų, vartoti Trinerio Amerikonių Kartoj Vyno Elixirą, jis tą išpildys. Jis greitai patirs ar mūsų apsigarsinimas buvo teisingas ar ne. Kiekvienas jį turi vartoti, kuomet bus blogame padėjime. Šis gydulo tiesiai taiso silpnę. Jeigu silkvio sugedimas dar tik prasidėjęs, porą saikų užteks pagydimui. Kuomet tik tavo išvaizda išrodys išlyskusis arba gelsva, arba kuomet jausiesi silpnų ir lengvai nuilstantis, arba turėsi skilvyje arba viduriuose skausmus, gali atsidėti ant Trinerio Amerikonių Kartaus Vyno Elixirą. Aptiekose, Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland, ave., Chicago, Ill.

APIE JUBILEJŲ PABAIGĄ.
Kaip jau buvo rašyta, ant atsi-buvusio Dr. Ferdinando Hartmano Jubičiaus apvaikščiojimo New Yorko, trisdešimtis metinio studijavimo daktaravime, tad terp kitų teipat labai gerai žinomas Dr. Pharmacijos Fr. Donely kalbėjo: kad Dr. Ferd. Hartmanas, kuris užlaiko savo ofisą ir pirminejė sergancius, po numeriu 218 East 14 st., New Yorko, mano žinoma, ir kitienis aptiekoriams cionai, šitam dideliame mieste, kad daugyji danguis daktarai, reikalauja ir daktarai užrašinėja gyduloes, atidengtas per mūsų garbųj jubilijantą Dr. Ferdinando Hartmano, — žinoma beabėjonės todėl, kad nuo visokių ligų ir kraujo nesveikimų, geriausia visiems pagelbėjo. Todėl, jeigu mūsų jubilijantas, galėjęs tokią gerą prieš visokias ligas, gyduloes atidengti, tad už tai jį ir sergantiesiems, gali geriausia gyduloes užrašyti ir pritaikyti, kuriuos sergancius visada nuo visokių ligų išgydo. Terp visų aptiekorių yra žinoma geriausia Daktaras Ferdinando Hartmanas. Jis yra netik žinomas kaip geriausias daktaras, bet podraug jisai yra ir chemikas, dėl, kit daktarai, negali psiliginti, tad kaip daktaras ir chemikas to prie mokslo Dr. Hartmano ir tų daug kitų žymių ypatų kalbėjo, bet galiausia jubilijantui buvo linkėjimai su atsisojimui išreikšta, kad sulaukti net 60 metų jubiliejų vėsti, ir kad toliau teip kaip iki šiol darbuotis, labai žmonijos ir sergančių, padarytų sveikais ir laimingais. Tai tokios žinios New Yorko.

Draugysčių reikalai.
Lietuvių Ratelio Skaitykla
3149 So. Halsted St.
Buva adara:
Utnainkals nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergals nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 8 po pietų.
Skaityklos Uždavimai.
PIRMAS BALIUS IR PUKIAUSIA MUZYKA!
Balius parengiamas S. K. Draugystės, Burlington, N. J., ant 29 d. sausio, 1910 m. Grange svetainėje, Staust. Burlington, N. J. Kviečiame visus danykščius lietuvius ir lietuvaites skaitingai atsilankyti. Užkreičia Comifetas.
K. J. Tamosiūnas ir P. Murka.

JCHICAGOS IR APLINKINIŲ MIEŠTELIŲ DRAUGYSČIŲ ATYDAI!
Pranešame visoms Draugystėms, Klubams ir Dramatiškoms Ratemams, jog Lietuvių Jaunimo Ratelis statys ant scenos "Zivile", 3-čią d. balandžio, šiy metų. West Side Auditorium. Taigi mesidame nerengti virsimajeto dienosje jokių vakarų, kad neukenktų mūsų darbui.

Lietuvių Jaunimo Ratelis.
T. M. D. 37 KP. SUSIRINKIMAS.
Susirinkimas bus laikomas 30 d. vasario (Febr.), 3:30 val. po pietų. P. J. Paugos selej, 1900-80. Union st. kamps 19 st. Gerbiami T. M. D. 37 kp. nariai, malonėkite visi susirinkti minėtoje dienosje ir valandose, nes šiame susirinkime turėsime daug svarbių reikalų atlikti, t. y. išpildyti blanką gavimui 37 kp. T. M. D. charter'į ir t. t. Teipgi priimti nasmokėti 60c. už 1910 metus. Su pagarba
37 kp. T. M. D. viršininkas,
F. A. Juozapaitis.

Pajieškojimai.
\$15 DOVANU!
\$15 dovanų gaus tas, kuris paduos dabartinį tikrą adresą Mikalojaus Wallisno, kuris teipgi vadinas Nick Walsh. Jis yra dirbes foundrėse, gelbėklų lapeose ir ant farmų. Yra apie 30 metų amžiaus, nepasiralinęs gyveno Chicagoje ir Libertyville, Ill. Jis yra labai reikalingas kaip liudininkas vienoje provoje ir todėl kas paduos jo adresą arba jis pats atsišauks, gaus pažadėtą dovaną. Žinias malonėkite autelkti šiuo adresu:
D. L. P. Centri 3344 "Lietuva"
3262 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Juozapą Noriką, Kazimierą Stankų ir Antaną Jukubauską; visų Kauno gub., Raseinių pav., pirmas iš Varnių miestelio, antras Laukavos parap., o trečias Kalnėnų parap. Turiu pas juos svarbių reikalų. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Petras Liutkus
Box 61, Minden, W. Va.

Pajieškau Onos širočiutės; paelna iš Suvalkų gub., Seinų pav., Berninų par., iš Akmenės. Girdėjau gyvena kur aplė Pitsburgą, Pa. Turiu pas ją labai svarbių reikalų. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Mr. širotis
P. O. Box 233, Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo švogerio Blaziejaus Jablono, iš Vilniaus gub., Švenčionių pav., Bobėnų sodžiaus; du metal

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

SITA BANKA skolina žmonėms pinigų pirkimui namų ir lotų mieste Chicago nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o mes tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsi.

SITA BANKA taipgi priima užsėdėjimui pinigų nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

SITA BANKA taipgi parduoda žmonėms skrynelės (Boxes) pasidėjimui pinigų už \$3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali priklįsti.

SITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokėjimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o mes tau surasime tą ką norėsi ir ką įsieskai.

SITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biiznius ir naminius baldus turtingiausiose Apsauginimo (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susieidimą ("Life and Accident Insurance").

SITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

SITA BANKA parduoda šifortas visų linijų ir siunčia pinigų į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o mes su noru išklausysime Jūsų reikalus ir jeigu bus galima, mes juos geriau ir pigiau atkiksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Mūsų Banka yra atdara priėmimui, išmokėjimui ir siuntimui pinigų ir šifortų kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandos vakaro, o nedėlidienais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakaro.

Olszewskis pats Bankoje buva šiose valandose: Šiokiomis dienomis:

Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandų vakar.

Nedėlidienais ir šventomis dienomis:

Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandų po pietų.

Panedėliais:

Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandų po pietų ir

Nuo 8 iki 9 valandų vakar.

Norintys su patim Olszewskiu asmeniškai (asabiškai) pasimatyti malonės kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie mūsų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI

3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Broliai tēmikykite, skaitykite ir neužmirškite.

Parsiduoda daili farma, 80 akrai temės. Pusė dirbamos žemės, o kita pusė miško, beržyno su gera ganykla. Žemė gera, viškas auga. Viškos triobos naujos, su naujaisiais įtaisymais; pastatytos labai dailioje vietoje prie gėratų ežerėlio. Pusė žemės nuo mokyklos; keturios mokyklos nuo fabriko lentų plovyklės; teturios mitylos nuo geležinkelio ar-ia miestelio; lietuvų apgyventa vie- a. Ant farmos yra pora gražių ar-

kilų, penki raguoti galvijai. Visi patalymai, mašinės ir viškas ka reikalinga prie gėratų. Farma verta penkų tūkstančių, bet parduosi už keturis tūkstančius, arba išmainysiu Chicagoje ant namo. Priežastis parduoti — mano moteris nenori gyventi ant uokės. Iki kol buvau nevedu — viską susitaisinai gyvūnū, o dabar esmi priverstas parduoti ar išmainyti. Norinti daugiau dailizuoti, malonės rašyti adresu:

J. Rahinski

1818 Odgen ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda Hotelis ir Būvūnas, pulkai įtalai, ant gėratų. Parsiduoda pigiai. Būvis geras. Dailizokite pas:

Wm. Shugg

246 E. Broad st., Tamaqua, Pa.

PARDAVIMUI ARBA IŠRANDAVIMUI.

7 kambarių užpalkyje krautuvės kambario; vieny lubų plytinis namas, teipgi pardavimui arba išrandavimui. Parsiduoda daili sėvintako 11-gos. Kreipkitės adresu: 3612 Wallace st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA GROSERNE IR BUCERNE

Retas Atsitiktinai! Holyok, Mass. geriausioje vietoje, panti, kur apgyventa 1 400 lietuvų, lenkų ir lenkų, kur aplinkui nėra tokios nė lietuviškos nė lenkiškos krautuvės, parsiduoda už prieinamą kainą. Krautuvės randasi ties viduriu publikiškai gatvės. Randa/pie, tik 15 dol. mėnesui. Krautuvė didelė, su dviem langais, šviesi. Parsiduoda todėl, jog esu užsiėmęs didesniu "bizniu", todėl dylem užsilemti, man persunka. Jeigu koks lietuvys norėtų tą krautuvę palikti, savo kaitas, aš jam būčiau visada paslaabus. Meldžiu atsikvilti ypatingai ar per laiška, o pranešiu apie pigias kainas. Lietu lietuvians linkėdama visada gero. Adresas:

Vincas Karlonas

313 Park st., Holyok, Mass.

PARDAVIMUI NAMAS IR GROSERNE SU BUCERNE.

Galima pirkti vien biam, be namo. Randa/pie lietuvų ir lenkų apgyventoje apgyvendoj. Būvis nuo seniai išdirbtas ir gerai eina. Parduomo priežastis — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Atsilaikite adresu:

J. Jonikaitis

4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalavime daug gerų kriaučių prie sluvimo moterėlių drabužių. Reikalavime tokių, kurie gali gerai slūti rankomis ir mėsai. Jeigu reikiat, kurie norėtų išmokti slūvimo. Reikalavime labai daug darbininkų, nes padidiname dirbtuvės. Taipgi reikalavime vieno vyro, kuris gerai suprastų sluvimo darbą, kaip užsiretoja. Mokesime geras algas atskaitiems darbininkams. Atsilaikite ofisam:

Paul Strauss & Co.

1427 W. Harrison st., Chicago, Ill.

Biznieriai.

2 lubų murinis namas po No. 3214 So. Halsted st., ilko pasamdytas amerikoni biznieriui. Jūs gi galite dar už jį nupirkt už pigią kainą. Nelaukite, kol kaina ant Halsted st. pakils teip angliškai kaip pakilo ant State st. Milwaukee ave. ir kitų blizno gatvių. Pirkite pakol gauste pigiai.

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS GERAS RAIDŽIŲ STATEJAS (ZECERIS). TOKS KURS GALI VISOKIUS DARBUS (JOBS) STATYTI LAI ATSAUKIA (A. B. ZEMAIČIO SPAUSTUVE, PO NR. 4736 SO. WOOD ST. DARBAS ANT VISADOS.

BARZOSKUTIS JESKO DARBO.

Aš norėčiau gauti už darbą dirbti: aš esu, du metus, barzavęs. Su prantu angliškai ir lietuviškai kalbas. 21 metų amžiaus. Kreipkitės adresu:

P. Szemankis

532 W. Liberty st., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI RUBSIVIŲ.

Reikalavime kriaučių, dviejų jau naujų vyrų, esančių kriaučiais iš Lietuvos, ne girtuoklių, kurie norėtų išmokti amerikoniško kostumerinio darbo. Vieno reikia megančio daugiaus dirbti ant mašinės, o kito prie proslimo. Užmokestis pagal darbą ir besimokinant, o išmokus geras mokesis. Kreipkitės adresu:

Wm. Parcygale

245 — 5th st., Portland, Oregon.

Geras uždavimas! Kiekvienas gali lengvai kas savaitę uždėti po 18 dol. pardavėdamas mūsų sūnų gerumų europėjų tabaką. 18 bandymų tabaką siūnėdama dykal. Paralyk dabar, didesnis krasdenai atsakymui, pas: Russian Tobacco Company, 132 Nassau st., Room 301, New York, N. Y.

Naminė Mokykla.

Gramatika angliskos kalbos mokykla be mokytojo (apdaryta)... \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokyklai skaityti ir rašyti be mokytojo... 15c. Naujos Būdos mokyklai rašyti be mokytojo... 10c. Arimetika mokyklai rašyti be mokytojo (apdaryta)... 35c. Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS.

P. O. Box 62, New York, N. Y.

"Visuomenė"

Statoel sau tikrai susipikti apie save susipratusius ar tebesusipratusius nusėklus visuomenės demokra- tizmo šalininkus, bendrai pasilaikiet įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbt bendrą žieme visuomeninial — kultūrinio darbinimot būdą. Eis iš Vilniaus sykį į mėnesį.

KAINA:

Metams 3 rublai, Pusmečiui 1 rub. 55 kap. 2 mėnesiams 80 kap. Atskiras numeris 30 kap.

UŽSIENIUOSE:

Metams 4 rub. Pusel metų 2 rub. 2 mėn. 1 r. 20 k.

Redakcijos ir Administ. Adresas:

"Visuomenė"

Uspio (Zarehuja) gatvė 16 b. 23.

Vilnius, Lithuania-Russia.

Pavasaris.

Pavasaris yra atsakandantiu laikų pirkimui namų. Žiemos laikas mažai kas perka namus, nes ir šalti, ir sunku viešką gerai apšildyti. Dėl to tai priežastis žiemos laikas paprastai prisirenka daugiaus gerų namų pardavimui, kuriuos galima pirkti tankiai ant lengvų, kiekvienam prieinamų, išlygų. Tokiu būdu ir mes turime dabar kelis namus, kurie gerus, kuriuos parduosime už neapskaitytą pigią kainą, už labai mažą įmokęstį 18 kalno. Todėl, kas mano pirkti sau namą, tegul pasikubina ateiti į mūsų ofis ir paslaun- doti iš geriausių, tankiai vienat- nios progos, įkiltimo gero namo pigiai.

Šiai savnaitė mes paskiriamė pardavimui kelis namus, atgabenančius nuo 8 iki 16 procentų gryno pelno. Jeigu turite sutaupti kelis limitus dolerių, tai nelaiyk juos bankoje už 3%, kadangi gali gauti nuo 8 iki 16% už savo pelno pinigų ir but pat sau bankierim.

Štai keli namai, kuriuos norime parduoti šiai savnaitė:

4) 2 lubų murinis namas, 4 pa- gyvenimui po 4 kambarius. Lotas 304x147 pėdas. Kampinis. Randos neka \$480. Metus. Visi iškaščiai \$55. 18 kalno reikia įmokėti tik \$1200. Kaina \$3.750.

17) 2 lubų puikus mūro ir medžio namas, 2 pagyvenimui po 6 kambarius su maudykla. Stalaidi naži. Lotas 25x125. Randa \$430. Metus. Visi iškaščiai \$42. 18 kalno reikia įmokėti \$1500. Kaina \$3.000.

29) 2 lubų mūro ir medžio namas, 3 pagyvenimui 1-4, 3-3 kambarius. Lotas 25x52. Randa \$223. Metus. Visi iškaščiai apie \$28. 18 kalno reikia įmokėti \$500. Kaina \$1.600.

30) 4 kambarių, geras medinis namas. Randa \$129. Metus. Lotas 25x52. Visi iškaščiai apie \$29. 18 kalno reikia įmokėti tik \$300. Kaina \$1.000.

37) 2 lubų medinis namas, 4 pa- gyvenimui. Lotas 25x125. Randa \$540. Metus. Visi iškaščiai apie \$90. 18 kalno reikia įmokėti apie \$1400. Kaina \$2.700.

63) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimui. Lotas 25x125. Aukštas ponamis. Randa \$276. Metus. Visi iškaščiai, apie \$95. 18 kalno reikia įmokėti apie \$3.100. Kaina \$1.800.

87) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimui. Lotas 25x125. Randa \$216. Metus. Visi iškaščiai apie \$33. 18 kalno reikia įmokėti apie \$500. Kaina \$1.600.

77) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimui su 1 maudykla. Lotas 25x125. Randa \$264. Metus. Visi iškaščiai apie \$95. 18 kalno reikia įmokėti apie \$1.700.

100) 5 rūmų murinis namas. Lotas 25x125. Randa \$180. Metus. Visi iškaščiai apie \$35. 18 kalno reikia įmokėti apie \$1.800.

55) 9 kambarių murinis namas. Lotas 25x131. Randa \$180. Metus. Visi iškaščiai apie \$30. 18 kalno reikia įmokėti apie \$500. Kaina \$2.000.

Geriausi Rankvedžiai ir Vadovėliai Lietuviškomis Mokykloms gaunami "Lietuvos" Knygyne.

723 TRUMPA ŽEMĖS APRASYMAS. Pirmieji geografoje uždaviniai su apskaičiavimais ir kitais pasiskaičiavimais. Vertė 18 rusų kalbos S. Me- čius. Vilniuje 1906, pusl. 112. 35c.

720 TRUMPA GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas (su paveikslėliais ir žemėlapiu). Sutaisė Nėris. Čia trumpai, bet suprantamai aprašytos visos penkios svieto dalys, su 74 pa- veikslais mapų, žmonių, gyvulių ir medžių. Tinkamiausia geografijs val- kams pradines mokyklose. Chicago, Ill. 1898, pusl. 94. 25c.

724 TRUMPA LIETUVOS ISTORIJA. Antras patalysias išleidimas. Vilniuje 1898, pusl. 73. 20c.

121 ARITMETIKA. Sutaisė S. Sackankas. Lengvas būdas išmokti skaičiuoti (rūkuoti). Knyga pa- dalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Tru- paliai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V. Proporcijų prie- vadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 1. 25c.

1280 MUSŲ DIRVA. Skaitymo kny- ga laudies mokyklai ir gimnazijai. Sutaisė M. Vasiliauskas ir J. Mitn- levičius. Su daugeliu paveikslėlių. Kaune 1907, pusl. 159. 35c.

1317 TRUMPA LIETUVIŲ KAL- BOS GRAMATIKA. Pradines mo- kykloms vadovėlis. Sutaisė moky- tas Juozapas Dambionaitis. Kaune 1909, pusl. 59. 35c.

1326 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-AN- GLISKOS KALBOS. (Dalis I.). Su- taisė A. Lalis. Čia rasie visus lietu- viškus žodžius agūdintus angliškai. Lohas sodis paženklinas kurvyvoms litaroms, prie kokio gramatikos sky- riaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 352. \$2.00.

1327 ŽODYNAS ANGLISKAI-LIE- TUVIŠKOS KALBOS. (Dalis II.). Su- taisė A. Lalis. Čia rasie visus angliš- kus žodžius išgudytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabe- sa yra pridėtas lietuviškas žodis angliškai turti, teipgi kiekvienas žo- ds paženklinas kurvyvomis litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 352. \$2.00.

1328 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-AN- GLISKOS IR ANGLISKAI-LIETUVIŠ- KOS KALBŲ (abi dalys) ir II. Vil- niuje 1906, pusl. 192. 25c.

1637 NAUJA ELEMENTORIUS. Vaikams dovanelė. Paraisė A. — B. T. — ešas išleidimas. Lengviausias ir parankiausias iš jo mokyklai. Tiltzėje 1907, pusl. 48. 15c.

1641 PIRMIEJIE SKAITYMAI mu- sų vaikams pavest. Sutaisė A. Ada- ta. Su daug gražių pasakėlių, dainėlių ir paveikslėlių. Tiltzėje 1907, pusl. 48. 15c.

1644 RINKINELIS VAIKAMS. Pa- sakėles, apsakymėliai, dainėlės, kais- lai, mįslės ir tt. Vilniuje 1904, pusl. 10c.

1645 SKAITYMO KNYGA mažiems ir dideliems. Sutaisė J. Čabryls. Je- je tola išrinktieji rašai mūsų rasti- ninkų su jų biografiniais ir paveiks- lais. Tai yra didele chrestomatija, sustatyta sulgy Vakari Europos mo- kyklų pavyzdžių. Tiltzėje 1908, pusl. 398. \$3.00.

1647 VAIKŲ SKAITYMLIAI su Lietuvos žemlapiu. "Kas skaito, ra- šo, duonos neprašo". Vilniuje 1905, pusl. 259. 40c.

1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Kny- gė I ir II mokyklų skyrimui ir val- kams oramokslams skaityti. Pasi- kaitymai ir pirmūnės gramatikos žinios. Sutaisė mokytojas P. Ben- doris. (Apdaruose). Vilniuje 1905, pusl. 14. 20c.

1649 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Ant- raji dalis. Knygute antėjimui ir tre- čiajam mokyklų skyrimui ir vaikams oramokslams skaityti. Sutaisė moky- tojas P. Bendoris. (Kietu apdaru). Vilnius 1909, pusl. 144. 25c.

1650 VALU DRAUGAS. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Su 119 pa- veikslėlių. Tiltzėje 1907, pusl. 64. 15c.

1650 ŽIUPSNELIS. Knygėlė val- kams pasidavimui ir pasimokymui. Sutaisė Ladiolovas. Knyga sudėta iš 158 pasakų, istorijų, eilių ir mįs- lių, turinti suvisim 40 paveikslėlių. Vilniuje 1906, pusl. 192. 25c.

A. Olszewski

3252 S. Halsted Street

Chicago, Ill.

54) 4 kambarių murinis namas. Lotas 25x56. Randa \$144. Metus. Visi iškaščiai apie \$25. 18 kalno reikia įmokėti apie \$300. Kai- na \$1.600.

171) 2 lubų medinis namas, 12 kambarių, 3 pagyvenimui. Lotas 27x125. Randa apie \$336. Metus. Visi iškaščiai apie \$40. 18 kalno reikia įmokėti \$700. Kaina \$2.200.

Šitie visi namai yra mūsų paskirti geriausi namai už pigią kainą, grei-

tam pardavimui. Išlygų yra kiek- vienam prieinamos. Ateikite greitai! pasikviti sau vieni iš jų.

121) 5 kambarių murinis namas. Lotas 24x120. Randa \$204. Metus. Visi iškaščiai apie \$28. 18 kalno reikia įmokėti \$500. Kaina \$1.750.

13) 2 lubų murinis namas. Krau- tūvis ir 3 pagyvenimui po 4 kamba- rius. Randa \$300. Metus. Visi iš- kaščiai apie \$600. Metus. 18 kalno reik įmokėti apie \$600. Kaina \$2.800.

Šitie kuno stoviai paolina nuo persidirbimo, nusilpinimo skilvio, periaug įtemtas nervas ar skysto kraujo. Kuomet gauti pavargusiu, negali valgyti, negali miegoti, neturi energijos, ne- turi ambicijų, tuomet imk

SILPNAS? PAVARGES? NERVISKAS?

Šitie kuno stoviai paolina nuo persidirbimo, nusilpinimo skilvio, periaug įtemtas nervas ar skysto kraujo. Kuomet gauti pavargusiu, negali valgyti, negali miegoti, neturi energijos, ne- turi ambicijų, tuomet imk

KOBOLO

(Tonic)

Ir pastebėti kokią permainą padarys tas ir tavo. Kobolo gamina

apetito sutvarkinti skilvi ir nervas, gydo užkietėjusius vidurius, pagelbi suvirinti maistą, išvalo kraują ir sutvarkina visą kūną.

Kaina \$1.00 už butelį; 6 butelių už \$5.00.

Parsiduoda visose apšviesto arba prisilaukiam apšviesto parduose

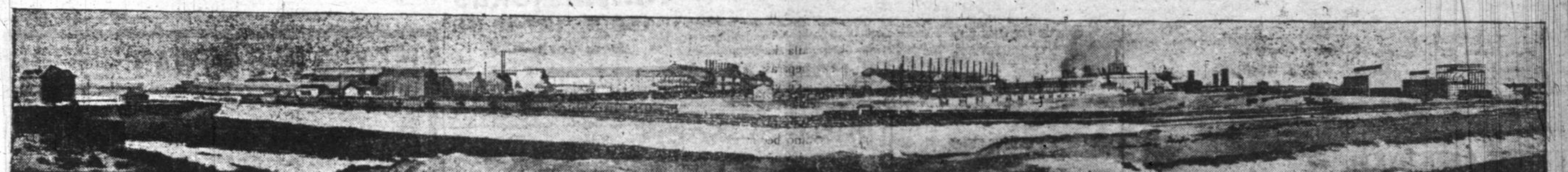
KOBOLO TONIC MEDICINE CO.

2035 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Jeigu Tam'sta ko nors nesupranti reikale savo gydymosi ir jeigu reikalingi gydymojo rodos, rašyk tuomet mūsų gydymo- ju, o gausi rogi dovani.

Kobolo Biteris parsiduoda visuose saliuose. Reikalauki jų.

Nelauk rytojaus, naudokis šiadien, dabar yra pats laikas ir gera proga kiekvienam pakilti vertėje sykiu su naujai praside- dančiu ir augančiu miestu GARY, Indiana.

Virš patalintas paveikslas parodo dabartinį stovį galutinai pastatytų pabrūkų, kuriuos patilpsta tūkstančiai darbininkų. O dar daugel kitų milžiniškų pabrūkų užveda, arba pradeda statyti; jie, kaštuos šimtus milijonų dolerių. Taigi išsvarstykite, koks skaitlius darbininkų patilps į tuos fabrikus, kada jie bus galutinai užbaigti statyti. Todėl dabar kiekvienam yra gera proga padvigubinti savo pinigus perkant dabartiniam laike lotus. Taigi nelaukite vėliau, važiuokite dabar ir mūsų ofisą ir painkit mūsų automobilių, kurių tamstoms nieko nekaustu. Mes apvesime aplinkui visą miestą Gary ir aprodysime abelnai štovi, kurį pas savo akimis pamatysitė. Dabar dar galima pasirinkti tinkančiose vietose lotą, pakol pigūs, nes potam pabrangr. Miestas statosi labai puikioje vietoje, visur yra lygumos ir prie didelių van- denų, Michigan ežero. Gary nepertoli nuo Chicago, tik 26 mailės. Miesto gatvės arba Strytai liejami cementu, salimis medžiais sodinama. Per miestą bėga Little Calumet upė, kuri labai miestą dabina ir naudinga gyventojams. Garyje yra labai sveikas oras ir geras vanduo. Čia statomos didžiausios publikiškos mokyklos. Gary turi geriausias prieitais ugnies gesinimui, nes čia stato puikausius namus. Vient žuojama. Miestas Gary prasidėję 1910 m. ir per tą trumpą laiką jau yra apie dvidešimt tūkstančių gyventojų. Dar bėgyje kelių metų apsigyvens apie 250.000, kaip tik fabrikus užbaigs statyti; nes į juos reika- laus daugiaus darbininkų, negu čia jų yra. Bus didžiausi milžiniški fabrikai ką randasi Amerikoje. Yra daugel aprašymų apie miestą vertę ir stovį. Teipat tamistai yra sunku suprasti viską iš apskaitmų apie au- gimą šio virš minėto miesto, pakol nepamatysi. Todėl, geriausiai pačiam atvažiuoti ir persitikrinti savo akimis. Kada pamatysi visą tiesę ir vertę, tikrai nesigailėsi savo kelionės. Ir tu dabartinui pirkimui lotų, be abejonės, padvigubinsi savo pinigus. Mes priskirsime tamstai lotą tinkančiose vietose po visą miestą Gary ir ant didžiausių gatvių, už prieinamiausias kainas. Dabartinės lotų kainos \$200 ir augščiau, Teipat duodame ant lengvų išmokėjimų: \$50 įmokėkite, o potam po \$10 ant mėnesio. Mes statome namus ant lengvų išmokėjimų. Tamstos pinigai jėdėi žemini ar naminių turtų niekados nepraups, bet diena po diena po diena augš angstyn. Atsitikime kokios nelaimės, jei susirgtum arba nedirbtum, mes palauksim tamstos, pakol galėsi možėti. Mes skoliname pinigų, aprašome nuo ugnies ir sužeidimų prie turtingiausių Insurance Kompanijų. Teipat ir kitus visus reikalus atliekame; ko tik nori ar ko įsieskai, ateik pas mus, arba laiską rašyk, o mes suteiksime platesnę žinias kaslink virš minėto miesto ir prisilysime miesto mapas. Išklausysime Jūsų reikalus konoge- riančiai ir dousime roda dykai. Mes tikriname užganėdinti kiekvieną. Su pagaiba,

Gary Securities Company, L. C. WOOD, Pres. & Treas. Rooms 6-7 First National Bank Bldg. Gary, Indiana

(INCORPORUOTA)

